

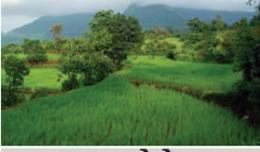
निवडणुकांबाबत १८ जुलैला सुनावणी

मुंबई : आगामी महापालिका, जिल्हापरिषदा, पंचायत समित्यांच्या निवडणुकांचा फैसला १८ जुलैला होण्याची शक्यता आहे. वर्षभरापासून याप्रकरणी सर्वोच्च न्यायालयात सुनावणी झालेली नाही. आता पुढची सुनावणी १८ जुलैला होईल का? हे पाहणं महत्त्वाचं ठरणार आहे. स्थानिक स्वराज्य संस्थांच्या निवडणुकांच्या संपूर्ण प्रकरणाची उत्सुकता ऑगस्ट २०२२ पासून महाराष्ट्राला आहे. या प्रकरणात रोज नव्या ताखा येत आहेत. या एका याचिकेवर २३ महानगरपालिका, २५ जिल्हा परिषदा आणि २०७ नगरपालिका, पंचायत समित्यांचं भवितव्य अवलंबून असणार आहे. याच्यतिरिक्त ९२ नगरपरिषदांमधल्या ओबीसी आरक्षणाचा मुद्दाही प्रलंबित आहे.

‘प्रेडिक्शन’अभावी ‘प्रॉडक्शन’ची अनिश्चितता

। रायगड । खास प्रतिनिधी । हवामान विभागाचे पावसाबाबत ‘योग्य प्रेडिक्शन’ येत नसल्याने पिकांच्या ‘प्रॉडक्शन’बद्दल अनिश्चितता निर्माण झाली आहे. मान्सून उशिरा आला आणि त्याला परतण्यास उशीर झाला तर पिकांसाठी चांगले आहे. मात्र, तो वेळेवर परतल्यास ते अतिशय अडचणीचे ठरू शकते, अशी भीती जिल्हा कृषी अधीक्षक कृषी अधिकारी उज्वला बाणखेले यांनी ‘कृषीवली’शी बोलताना व्यक्त केली.

रायगड जिल्ह्यात सुमारे सव्वा लाख हेक्टरवर भाताचे पीक घेतले जाते. यंदा मान्सून उशिरा दाखल झाल्याने जिल्ह्यातील भाताचे पीक धोक्यात आले आहे. आतापर्यंत जिल्ह्यात ९५ टक्के क्षेत्रावर भात पेरणी झाली असली तरी बेभरवशाच्या पावसामुळे फक्त १५ टक्के क्षेत्रावरच भातलावणी होऊ शकली आहे. अशी परिस्थिती राहिल्यास यंदा भाताचे उत्पादन घटून पीक उशिराने हातात येण्याची शक्यता आहे. भातलावणीसाठी ९९ हजार ८३५ हेक्टर क्षेत्रावर नियोजन करण्यात आले आहे. भातलावणीबाबतचे २९०३ हेक्टरवर नाचणी लागवड करणाऱ्यांचे नियोजन करण्यात आले आहे. नाचणीची ७६ टक्के क्षेत्रावर पेरणी झाली आहे. ४७४

मान्सून वेळेवर परतल्यास पिकांचे नुकसान होण्याची भीती

हेक्टरवर वरई लागवडीचे नियोजन करण्यात आले आहे. वरईलावणीसाठी २३ टक्के क्षेत्रावर पेरणी करण्यात आले आहे. राज्यात यंदा मान्सून उशिराने दाखल झाला आहे. त्यामुळे शेतीच्या कामांना

उशिरा सुरुवात करावी लागली आहे. सध्या जेवढा पाऊस झाला आहे, त्यामध्ये लावणीची कामे सुरु आहेत. मात्र, पावसाने नाकारता येणार नाही. शेतीची कामे उशिराने सुरु झाल्याने उत्पादन हातात येण्यास सहाजिकच विलंब होणार आहे. हवामान विभागाकडून पावसाबाबत योग्य प्रेडिक्शन होत नसल्याने भाताच्या प्रॉडक्शनबाबत सांगणे धाडसाचे ठरणार आहे. पावसाबाबतचे अंदाज आधीच समजले असते तर शेतकऱ्यांना कमी कालावधीत तयार होणारे बियाणे दिले गेले असते. परंतु, आता हातातून वेळ गेली आहे. शेतकऱ्यांना एक रुपयामध्ये पीक

हवामान विभागाकडून पावसाबाबत योग्य प्रेडिक्शन होत नसल्याने भाताच्या प्रॉडक्शनबाबत सांगणे धाडसाचे ठरणार आहे. पावसाबाबतचे अंदाज आधीच समजले असते तर शेतकऱ्यांना कमी कालावधीत तयार होणारे बियाणे दिले गेले असते. परंतु, आता हातातून वेळ गेली आहे. - उज्वला बाणखेले, कृषी अधीक्षक कृषी अधिकारी

विमा काढता येणार आहे. अद्यापपर्यंत फक्त आठ हजार शेतकऱ्यांनीच पान ४ वर

रायगड, रविवार दि. १६ जुलै २०२३

कृषीवली

किंमत ४ ₹

गुन्हा रद्द करण्यासाठी भुजबळांची याचिका नवी दिल्ली : राजधानी दिल्ली येथील महाराष्ट्र सदन घोंटाळा प्रकरणत आपल्यावरील गुन्हा रद्द करण्यात यावा, यासाठी अन्न आणि नागरी पुरवठा व ग्राहक संरक्षण मंत्री छगन भुजबळ यांनी याचिका दाखल केली आहे. भुजबळांवर आर्थिक गैरव्यवहार प्रतिबंधक कायदांतर्गत गुन्हा दाखल असून, ईडीन अटक केल्यानंतर त्यांना तुर्गवासाही भोगावा लागला होता. दरम्यान, भुजबळांच्या गुन्हा रद्द करण्याच्या याचिकेवर ईडीला २६ जुलैपर्यंत लेखी खुलासा सादर करण्यासाठी अखेरीची मुदत दिली आहे.

‘खो-गो’ आयुर्वेदिक

६० वर्षांपासून खोकल्यावर गुणकारी ‘खो-गो’ गोळ्या आणि कफ सिरप

कोरडा खोकला
कफयुक्त खोकला
घशातील खवखव
घसा दुखणे
ह्यावर गुणकारी

६० वर्षांपासून खोकल्यावर गुणकारी ‘खो-गो’ गोळ्या आणि कफ सिरप

‘खो-गो’ हाच संपूर्ण आयुर्वेदिक उपाय कफ, खोकला यांवर अत्यंत गुणकारी पर्याय!

कफ सुटून घशाला त्वरीत आराम मिळतो.

अहिल्या आयुर्वेदिक औषधालय मुंबई ६३.
+91 8108130009 • www.khogo.in

रवींद्र महाजनी अनंतात विलीन

मुंबई : अभिनेते रवींद्र महाजनी यांचं वयाच्या ७७ व्या वर्षी निधन झालं आहे. पुण्यातील तळेगाव-दाभाडे येथील राहत्या घरात त्यांचा मृतदेह शुक्रवारी सायंकाळी उशिरा आढळून आला. त्यांच्या जाण्यानं मराठी चित्रपट सुधीतून हळहळ व्यक्त होत आहे. त्यांच्या पार्थिवावर शनिवारी पुण्यातील वैकुंठ स्मशानभूमीत अंत्यसंस्कार करण्यात आले. त्यांच्या मागे पत्नी, मुलगा, मुगली आणि नातवंडे असा परिवार आहे.

साईश्रद्धा ट्रेडर्स

उत्पादक व विक्रेते :-

पेटबॉटल (१०० एम.एल. ते २ लीटर)
मिनरल वॉटर, बॅटरी वाटर, फ्रुट ज्यूस,
सोडा, केमिकल्स आणि औषध उत्पादन पॅकॉगसाठी
तसेच प्लास्टिक जार लोणची, तूप,
बटर, जाम आणि चॉकलेट कवॉरे
पॅकॉगसाठी उपयुक्त.

कार्यालय - मधुकुंज विल्डिंग, एस.टी.स्टॅण्डजवळ, अलिबाग, रायगड-४०२ २०१,
फॅक्टरी - प्लॉट नं.१६, सहजीवन विविध उद्योग संघटना, तिनवीरा, अलिबाग-रायगड
मोबा. नं. ८३९०९०९७० व्हॉट्सअप नं. ८१५९६०९७७३
Email : sanvij203@rediffmail.com

सर्व प्रकारच्या उवा आणि लिखांच्या त्रासातून मुक्तता देणारा एकमेव तेल

मेडीलाइस

११ जडीबुटीपासून बनविलेला १००% आयुर्वेदिक

ताज्या निंबाच्या सुगंधात लहान मुलांसाठी १००% सुरक्षित

विषारी रसायन विरहित

सारख्या नावांपासून सावधान

ONLY WHATSAPP : 8369087234

लाखों वापरकर्त्यांनी स्वीकृत केलेला आपला

२०% रेटेल अडुलसा

१००% आयुर्वेदिक कफ सिरप

शितोप्लादी, शहद, हळी, कंटकारी, तुनसी एवं अडुलसा युक्त नाना प्रकारच्या खोकल्याचा समुलनाश करून देई दीर्घकाळ आराम

बजर-रंगी लेप

वेदना अनेक उपाय एक

कमरदुखी, पायाचे दुखणे, गुडघे दुखी, मानेचे दुखणे, स्वायुचे दुखणे, जांभेदुखी, हाताचे दुखणे, पाठदुखी अशा अनेक त्रासापासून मुक्तता

दुकानदार भाऊंसाठी धमाका ऑफर!!!!

ONLY WHATSAPP : +91-8369087234

॥ एकमेका सहाय्य करू अवघे होऊ श्रीमंत ॥

सॅटर्डे क्लब अलिबाग चॅप्टर आणि लायन्स क्लब अलिबाग
यांच्या संयुक्त विद्यमाने

मराठी उद्योजकता दिवस
व महाराष्ट्रीय उद्योजकांचे मार्गदर्शन शिबीर

दिनांक : १७ जुलै २०२३ | स्थळ : आदर्श भवन, अलिबाग | वेळ : ठिक ४.०० वाजता

अधिक माहिती साठी संपर्क : ७५०७८०२९०५
सॅटर्डे क्लबच्या आगामी शाखा : कर्जत, खोपोली, पेण, रोहा (संपर्क : ८३९०९०९४७०).

प्रवेश निःशुल्क

ः निमंत्रक :

श्री.विजय राणे रिजन हेड (रायगड) सॅटर्डे क्लब
सौ.पल्लवी जोशी चेअरमन सॅटर्डे क्लब अलिबाग
ला.संजय पाटील अध्यक्ष लायन्स क्लब अलिबाग

प्रमुख वक्ते

श्री.गु.श.हरळ्या ज.मॅनेजर, DIC, रायगड
श्री.अजित मराटे बोर्ड ऑफ ट्रस्टी, सॅटर्डे क्लब MD, निर्माण गुप

Pallavi Joshi 7507801905
Vijay Rane 8390909470
Siddhrth Naik 9673123336
Adwait Oak 9975013834
Amey Wadvalkar 8879173565
Shobhna Rajput 9372215435
Sahil Mhatre 9096133334
Chaitanya Athavle 77440880403
Saurabh Ghodinde 9370396528
Onkar Posane 9699978145
Abhijeet Deo 7020389274
M.J. ENT ERPRISES Mandar Joshi 9850980530
Smita Mhatre 9028187944
Chaitrali Patil 7218726666

कृषीवलच्या वाचकांना आवाहन

अलिबाग येथील श्री कच्छी जैन भवन चॅरिटेबल ट्रस्टच्या वतीने अन्नदानासाठी एक अभिनव योजना आखली आहे. जिल्हा रुग्णालयात दाखल असलेल्या रुग्णांच्या एका नातेवाईकाला जेवणाची सोय करण्यात आली आहे. या योजनेत दररोज किमान ७०/८० लोक जेवत असतात. या जेवणाचा खर्च प्रति दिवस रु. ३००० असून ही देणगी देणाऱ्याचा फोटो कृषीवलमध्ये छापला जाईल. तरी जास्तीत जास्त लोकांनी अन्नदान सेवेचा लाभ घेऊन या सामाजिक उपक्रमात सहभागी व्हावे असे आवाहन कृषीवल करीत आहे.

संपर्क:-
८०५६३२५६८ (बीपीन राठवा)
२२६०५५९५५ (अमित शहानंदन)
- मुख्य संपादक, कृषीवल

आजचे अन्नदाते

कै. अरुण

विश्वनाथ हजारे
यांच्या स्मरणार्थ,
अलिबाग

माजी आमदार
स्वर्गीय मधुशेट
ठाकूर, स्मरणार्थ श्री
पिंढ्या गायकवाड
मित्र मंडळ कडून
कै. श्री. विलास
आत्माराग पाटील
स्मरणार्थ अलिबाग

शासन आपल्या दारी योजनेला भरभरून प्रतिसाद

। नेरळ । वार्ताहर ।
शासन आपल्या दारी ही योजना २३ मे ते ११ जूनपर्यंत नांदगाव, कडाव, कशेले, पाथरज, चिंचवली, चांडे, नेरळ, शेळु, कोल्हारे, कोल्हारे दहीवली या ठिकाणी शिबिरे आयोजित करून विविध दाखले देण्यात आले.

या मध्ये रेशनकार्ड नवीन बनविणे, नाव समाविष्ट करणे आणि कमी करणे असे ३०२ आलेले अर्ज तर इपीक ४१५० केले तर नवीन मतदार नोंदणी ६१० काम पूर्ण करून देण्याचे काम पुखटा निरीक्षण अधिकारी तथा निवडणूक नायब तहसीलदार बी. टी. बुरसे यांनी केले आहे. संजय गांधी, श्रावण बाळ योजना ११६ दाखल झाले असून त्याचे काम संजय गांधी योजनेचे नायब तहसीलदार आशा म्हात्रे हे कामकाज बघायचे. आधारकार्ड, पॅनकार्ड, पासपोर्ट १५५० दाखले तर जेष्ठ नागरिक दाखला १०, जात प्रमाणपत्र ५३५, रहिवासी दाखला ३६७, उत्पन्नाचा दाखला २१०६, जन्म मृत्यू दाखले ४५, नॉन क्रिमिन्लर दाखले १४९, तात्पुरता रहिवासी दाखला ३१असे दाखले काढून देण्याचे काम नायब तहसीलदार सचिन कारुत यांनी केले आहे. तर अल्पभूधारक दाखला २०, भूमिहीन दाखला १, शेतकरी दाखला १०, डोंगरी दाखला ३, ७/१२ प्रमाणित प्रत २१५, प्रकल्प ग्रस्त दाखले, पी एम किसान दाखले करून देण्याची जबाबदारी नायब तहसीलदार सोपान बाचकर यांनी पार पाडली आहे.

पावसामुळे शेतीच्या कामांना वेग

। पनवेल । वार्ताहर ।
पनवेल परिसरात बरसत असलेल्या पावसामुळे शेतकरी वर्गात समाधानाचे वातावरण असून, शेतीच्या कामांना वेग आला आहे. तालुक्यातील अनेक गावांमध्ये शेती व्यवसाय आज ही केला जातो. काही दिवसांपूर्वी पावसाने तालुक्यात हजेरी लावून, बरसायला सुरुवात केली. त्यामुळे सर्वत्र शेतात चांगले पाणी झाले असून, शेतीच्या कामांना वेग आला आहे. भात रोपाची चांगली वाढ झाली आहे. चिखलणीसाठी जमीन हलकी झाल्याने शेतकऱ्यांनी नांगणी करून भातरोपाच्या लावणीलाही सुरुवात केली आहे. तालुक्यातील महिलावर्ग सध्या लावणीच्या कामात मग्न झाला आहे.

कुंडलिका पुलावरून पादचाऱ्यांचा धोकादायक प्रवास

बारा वर्षे रखडलेल्या कामांची दखल कोण घेणार | ठेकेदारांवर आजतागायत कोणतीच कारवाई नाही

। गोवे-कोलाड । वार्ताहर ।

मागील तेरा वर्षांपासून रखडलेल्या मुंबई-गोवा महामार्गाच्या खड्यांची व्यथा पहिल्याच पावसात मोठे खडे पडले असून या खड्यांचा त्रास प्रवाशांसह वाहन चालकांना सहन करावा लागत आहे.

कोलाड येथील कुंडलिका नदीपात्रावर नव्याने पुल उभारले आहेत मात्र त्याचे काम आजतागायत अपूर्ण अवस्थेत असून चक्र पुलावरून रहदारी करणाऱ्या पादचाऱ्यांना मोठी तारेवरची करत जीव मुठीत धरून प्रवास करावा लागतो याला जबाबदार कोण असा प्रश्न सदरील प्रवाशी वर्गाच्या डोळ्यासमोर उभा राहतो.

नदी पात्राच्या पुलाचे काम अद्याप रखडलेले आहे कुंडलीका नदीपात्रातील पुलाचा बांधकाम हा अपूर्ण अवस्थेत पुलाला जोडून बनवला गेलेला पादचारी पूल विना कट्ट्या असल्याने जा ये

करणाऱ्यासाठी पादचाऱ्यांची मोठी तारेवरची कसरत करावी लागत आहे.

तर पुलावर देखील खड्यांचे सम्राज असून पाणी साचून राहत आहे. केंद्रीय पुलाचा बांधकाम हा अपूर्ण अवस्थेत पुलाला जोडून बनवला गेलेला पादचारी पूल विना कट्ट्या असल्याने जा ये

तदनंतर पुन्हा नव्याने कामाचे भूमीपूजन केंद्रीय मंत्री गडकरी यांनी करत पनवेल ते इंदापूर मार्ग हा कॉन्क्रीटकरण होणार असल्याचे सांगितले असून आजच्या घडीला अनेक ठेकेदार झाले.

अनेक ठेकेदार आले गेले तसेच अनेक मंत्र्यांचा दौरा देखील झाला.

कोलाड कुंडलिका नदीपात्रावरील पुल तसेच त्याला जोडून पादचारी मार्ग पुल हा अद्याप रखडलेले आहे, त्यामुळे या पुलावरून ये जा करणाऱ्या शाळेतील विद्यार्थी व प्रवाशी वर्गाला जीव मुठीत धरून प्रवास करावा लागत असून याबाबत अधिक संबंधित अधिकारी वर्गाने याचा गांभीर्यने विचार करून याबाबत उपाय योजना करावी.

-दिनेश सायन, सामाजिक कार्यकर्ते

अनेकदा नारळ फोडले गेले, वेगवेगळ्या पक्षांचे सरकार आले, मात्र कोणाच्या कारकीर्दीत या मार्गाचे काम पूर्ण होईल असा प्रश्न साऱ्यांना पडला आहे.

करंजाडेत अतिक्रमणावर सिडकोची कारवाई

। पनवेल । वार्ताहर ।

करंजाडे परिसरात गेल्या काही दिवसांपासून मोठ्या प्रमाणात बेकायदेशीर अतिक्रमणात वाढ झाली होती.

यासंदर्भात विविध सामाजिक संस्था व राजकीय पक्षांनी सिडकोच्या अतिक्रमण विभागाकडे तक्रारी केल्या होत्या. त्यानुसार सिडको अतिक्रमण विभागाचे अधिकारी श्री भवारे यांच्या मार्गदर्शनाखाली तोडक कारवाई करण्यात आली.

करंजाडे परिसरातील कॉलेज फाटा रोड, सेक्टर २, ३ आणि ४ या भागातील बेकायदेशीर

अतिक्रमणे त्यामध्ये प्रामुख्याने झोपड्या, टपन्या, फळ व भाजीविक्रेते, कोंबडी व मटण विक्रेते आदींसह बेकायदेशीररित्या व्यवसाय करणाऱ्यांवर तोडक कारवाई करण्यात आली. यासाठी अतिक्रमण विभागातर्फे एक जेसीबी, दोन डंपर, ३० पोलीस अधिकारी व कर्मचारी, २५ सिडकोचे अधिकारी व कर्मचारी आदींच्या सहाय्याने ही कारवाई पार पडली. या कारवाईचे करंजाडेमधील नागरिकांनी स्वागत केले असून अत्याचक्रारे सातत्याने कारवाई करावी अशी मागणी सिडकोकडे केली आहे.

अलिबागमध्ये भरणार मराठी उद्योजकांचा मेळा

। अलिबाग । वार्ताहर ।

सॅटर्डे क्लब, अलिबाग शाखा व लायन्स क्लब यांच्या संयुक्त विद्यमाने उद्योजकता दिवस हा कार्यक्रम दि. १७ जुलै, दु. ४ ते ६ या वेळेत आदर्श भुवन हॉल येथे साजरा होणार आहे. अजित मराठे, निर्माण गुप, बोर्ड ऑफ ट्रेडी सॅटर्डे क्लब व जी. एस. हरळ्या, जन्मल मॅनेजर डि. आय. सी. रायगड हे प्रमुख पाहणे म्हणून उपस्थित राहणार आहेत. तसेच अलिबागमधील काही ख्यातनाम उद्योजकांच्या मुलाखतीचे आयोजन या प्रसंगी केले आहे.

ब्रीज इंजीनियर भिडे यांनी सॅटर्डे क्लबची स्थापना २००० साली केली. मराठी व्यवसायिकांनी एकत्र येऊन ऐकमेकांच्या सहाय्याने व्यवसाय करावा असे त्यांचे स्वप्न होते. मराठी माणसाची उद्योजकीय मानसिकता

सॅटर्डे क्लबचा पुढाकार

घडविण्याचा, मराठी माणसाला श्रीमंत करण्याचा दृढनिश्चय त्यांनी केला होता. आपले ध्येय उराशी बाळगून संपूर्ण महाराष्ट्रभर ते फिरले. अनेक लोकांना त्यांनी आपल्या या ध्येयाशी जोडले. 'जिथे जाऊ तिथे क्लब' बद्दल व व्यवसायाबद्दल भरभरून बोलायचे. मराठी माणसाबद्दल तळमळ बघून पुढे अनेकजण या संस्थेमार्फत जोडले गेले. त्यांनी लावलेल्या सॅटर्डे क्लबच्या रोपट्याचे आज वटवृक्षामध्ये रूपांतर झाले आहे.

या संस्थेच्या ८९ शाखा आणि साडेचार हजारांहून अधिक व्यावसायिक सभासद आहेत. १२ जुलै हा संस्थेचा वर्धापन दिन आहे. या दिवशी भिडे यांच्या नेतृत्वाखाली सर्व उद्योजक

एकत्र आले. म्हणून या दिवशी त्यांच्या प्रति कृतज्ञता व्यक्त केली जाते. परस्पर सहकार्यावर आधारित, श्रीमंत व एकसंघ महाराष्ट्रीयन व्यावसायिक समाजाची उभारणी करण्याचा हा महान उद्देश महाराष्ट्रातील अनेक उद्योजकांपर्यंत पोहोचवा यासाठी, संस्था हा दिवस मराठी उद्योजकता दिवस म्हणून साजरा करते. यावेळी अनिल म्हात्रे, अभिजीत पाटील या परिसंवाददात सहभागी होणार आहेत.

या कार्यक्रमास जिल्हातील उद्योजक उपस्थित राहतील. १७ जुलै रोजी होणाऱ्या या मेळाव्याला जास्तीत जास्त उद्योजकांनी उपस्थित राहिले असे आवाहन विजय राणे व संजय पाटील यांनी केले आहे. हा सोहळा पूर्णपणे मोफत असणार आहे. मात्र नाव नोंदणी अनिवार्य असणार आहे असे आयोजकांनी सांगितले आहे.

श्रीकांत पाटील यांना डॉक्टरेट सन्मान

। अलिबाग । वार्ताहर ।

मध्यप्रदेशातील इंदोर येथे भू भवनेश्वरी आंतरराष्ट्रीय वैदिक शास्त्र विद्यापीठातर्फे अलिबाग येथील विविध क्षेत्रात उल्लेखनीय कामगिरी करणाऱ्या रायगड जिल्हा सेवानिवृत्त मुख्याध्यापक संघाचे अध्यक्ष असणाऱ्या श्रीकांत सदानंद पाटील यांना मानद डॉक्टरेट पदवी देऊन सन्मानित केले आहे.

इंदोर येथील सयाजी हॉटेलच्या सभागृहात विद्यापीठाच्या कुलपती डॉ. दिप्ती भादोरीया व कुलगुरू डॉ. विद्या भूषण सिंग, खा. शंकर लावणी, डॉ. संतोष भार्गव, आचार्य रघुनंदन, रोशनी शर्मा, संतोष विधवांनी, डॉ. मणिलाल शिंपी, विजय पाटील उपस्थित होते.

त्यांनी मागील चाळीस वर्षात केलेल्या भरीव शैक्षणिक व सामाजिक कार्यासाठी त्यांना अंमिरी डॉक्टरेट ही पदवी देऊन त्यांचा मान्यवरांच्या हस्ते सत्कार करण्यात आला. डॉ. श्रीकांत पाटील यांचा रायगड जिल्हा सेवानिवृत्त मुख्याध्यापक संघटना, महाराष्ट्र राज्य सेवानिवृत्त मुख्याध्यापक संघटना तसेच आर. एस. पी. संघटना व आगरी साहित्य विकास मंडळातर्फे जाहीर सत्कार करण्यात आला दैनिक कृषीवलचे पत्रकार म्हणूनही त्यांचे या यशाबद्दल अभिनंदन करण्यात येत आहे.

महेंद्र हंबीर यांना आदर्श शेतकरी पुरस्कार

। नागोठणे । वार्ताहर ।

रायगड प्रेस क्लब पुरस्कृत असलेल्या व नागोठणे विभाग पत्रकार असोसिएशनचा आदर्श शेतकरी पुरस्कार नागोठणे विभागातून काळकाई गावातील शेतकरी महेंद्र बाबुराव हंबीर यांना नुकताच शेताच्या बांधावर जाऊन नागोठणे विभाग पत्रकार असोसिएशनचे मार्गदर्शक भाई टके यांच्या हस्ते शाल, सन्मानचिन्ह तसेच बांबू व शेवण्याचे रोपटे या स्वरूपात सन्मानपूर्वक देण्यात आला.

या पुरस्कार सोहळ्याचे आयोजन नागोठणे विभाग पत्रकार

असोसिएशनकडून करण्यात आले होते. आपला पारंपारिक शेती हा व्यवसाय सांभाळण्याबरोबरच आदिवासी बांधवांना कृषीविषयक अनेक योजनांची माहिती देणे, त्या योजना रोहा पंचायत समितीच्या कृषी अधिकाऱ्यांच्या सहाय्याने

आपल्या गावातील शेतकऱ्यांसाठी राबविणे अशाप्रकारचे कार्य यांनी केले असल्याने त्यांचा हा सन्मान करण्यात आला. या कार्यक्रमास शामकांत नेरपगार, अॅड. महेश पवार, अनिल पवार, किशोर कदम, राजेंद्र जोशी, नरेश म्हात्रे आदी उपस्थित होते.

तळा तालुक्यात डॅंग्यू रुग्णसंख्येत वाढ

। तळा । वार्ताहर ।

शहरासह ग्रामीण भागातही मागील काही दिवसांपासून डॅंग्यूच्या रुग्ण संख्येत वाढ झाली असल्याचे चित्र पाहायला मिळत आहे. पावसाळा सुरू असल्याने सध्या घरांमध्ये मोठ्या प्रमाणावर डास आलेले अपल्याला दिसतात. यामुळे डॅंग्यू सारखा आजार होण्याची शक्यता असल्याने नागरिकांनी काळजी घ्यावी असे आवाहन तळा प्राथमिक आरोग्य केंद्राचे वैद्यकीय अधिकारी डॉ. गजेंद्र मोध्ये यांनी केले आहे. मानवी लोकांसंख्येच्या जवळच्या भागात डासांची वाढ होते. डॅंग्यूचा डास घराच्या आत आणि घराच्या आसपासच्या भागात पाण्याने

भरलेल्या कंटेनरमध्ये आपली अंडी घालतो. त्यामुळे आपल्या आजूबाजूला पाणी साचू देऊ नका. आजूबाजूला पाणी साचले तर ते मातीने भरावे, असे करणे शक्य नसेल तर त्यात रॉकिलचे थेंब टाकावे. पावसाळ्यात उघडे पाणी पिऊ नका. पाणी नेहमी झाकून ठेवा. रात्री झोपताना रोज मच्छरदाणी वापरा. तसेच उघड्या पाण्यात डासांच्या अळ्या निदर्शनास आल्यास प्राथमिक आरोग्य केंद्रातील कर्मचाऱ्यांना त्याची माहिती द्यावी जेणेकरून त्या ठिकाणी फवारणी करता येईल. यासारख्या उपाययोजना करण्याचे आवाहन डॉ. मोध्ये यांनी तालुक्यातील नागरिकांना केले आहे.

विद्यार्थी रमले बिन दप्तराच्या शाळेत

। माणगाव । वार्ताहर ।

माध्यमिक विद्यामंदिर रातवड विद्यालयाचे विद्यार्थी शुक्रवार दि. १४ जुलै रोजी बिन दप्तराच्या शाळेत रमले. विद्यालयात बिन पुस्तकांच्या शाळेचे, वन विहाराचे आयोजन करण्यात आले होते. निसर्गरम्य व जैवविधतेने समृद्ध असा शालेय परिसर असून नैसर्गिक दृष्ट्या महत्त्वाचे असे हे ठिकाण आहे.

विद्यार्थ्यांनी परिसरातील विविध फुलझाडांचे, रान भाज्यांचे, वनस्पतींचे निरीक्षण केले.

पर्यावरण निरीक्षण झाल्यावर मैदानात कबड्डी, फुटबॉल, विविध

साधनांचे खेळ खेळून मनसोक्त पावसात भिजण्याचा आनंद घेतला. परिसरातील वृक्ष वेली व रानभाज्यांची माहिती घेतली तसेच विविध प्रकारचे दगड, गोटे जमा केले. परिसर पाहणी व खेळून झाल्यावर सर्व विद्यार्थ्यांनी भोजनाचा आस्वाद घेतला. पंगत मांडून हस्यविनोदात भोजनाचा आनंद घेतला. वनविहारासाठी अमोल तोडकर व सर्व शिक्षकानी नियोजन केले होते.

शालू पांधरलेले देवकुंड

डोंगरातून बारमाही पाणी, पर्यटकांचे आकर्षण केंद्र

। माणगाव । वार्ताहर ।
पाटणूस ग्रामपंचायत हद्दीतील भिरा हे टाटा वीज निर्मितीसाठी प्रख्यात आहे. तसेच ते साहस आणि सौंदर्याने ओथंबलेल्या धबधब्यामुळे देवकुंड परिसर हा निसर्ग प्रेमींना मोहात टाकणारा आहे. या डोंगरातून बारमाही पाणी धबधब्यातून पडते हा परिसर उन्हाळ्यातही थंड व स्वच्छ आक्सिजन देतो. जून महिन्यात पाऊस सुरू झाल्यानंतर या ठिकाणी दाट धुक्यामुळे स्वर्गात फिरत असल्याचा प्रत्यय येतो. इथे येणारा पर्यटक भूक-तहान, नाती-गोती, सुख-दुख: विसरतोच. आणि निसर्गाच्या सानिध्यात त्याला असणाऱ्या विविध आजारांचे काही काळ विसरण होते. इथे येणाऱ्या पर्यटकांना कॉर्लीफोर्निया पेक्षाही आकर्षित करणारे येथील निसर्ग वेद लावतो. त्यामुळे काय ती झाडी...! काय तो डोंगर...! काय ते धबधबे...! समद देवकुंडला हाय...! अशा उस्फूर्तपणे भावना पर्यटकातून व्यक्त होतात.
देवकुंड धबधब्यातून पडणाऱ्या बारमाही पाण्यावर पुढे कुंडलिका नदीचा उगम झाला आहे. येथील डोंगर, दऱ्या, दाट घनदाट झाडी, नदीतून बारमाही वाहणारे स्वच्छ पाणी, डोंगरातील

एकनाथ राऊत यांचे निधन

। अलिबाग । प्रतिनिधी ।
अलिबाग तालुक्यातील वढाव (खुर्द) येथील रहिवासी एकनाथ मारुती राऊत यांचे अल्पशा आजाराने १३ जुलै रोजी निधन झाले. त्यांच्यावर वढाव (खुर्द) येथील स्मशानभूमीत अंत्यसंस्कार करण्यात आले, मितभाषी आणि मनमिळाऊ स्वभावाचे राऊत यांच्या अंत्यविधीला ग्रामस्थ आणि नातेवाईक मोठ्या संख्येने उपस्थित होते. त्यांनी सार्वजनिक वाचनालय आणि जिल्हा ग्रंथालय अलिबाग येथे श्रंथपाल म्हणून सेवा केली आहे सेवेमध्ये असताना त्यांनी उत्तम कामगिरी बजावली होती. निधनासमयी ते ७५ वर्षांचे होते. त्यांच्या पश्चात पत्नी, मुलगा, मुलगी, सुना, नातवंदे असा मोठा परिवार आहे. यांचे दशक्रिया विधी २२ जुलै रोजी वढाव (खुर्द) येथे होणार आहेत.

क्लासिफाईड जाहिरात छोटी, उपयुक्तता मोठी

■ AK फर्निशिंग अलिबागमध्ये कामासाठी माणूस पाहिजे. मो. ९९६०५३५५९४
■ शुभसहूर्त विवाह मंडळ अलिबाग शाखेत सर्वजातीय वधूवरांची नावनोंदणी, ४२ शाखा वेबसाईट नोंदणीसाठी ९२२६७६६९२९
■ न्युटेक सोल्युशन अलिबागमध्ये CCTV व इटरकॉम सिस्टीम कामासाठी टेकनिशीअन्स पाहिजे. मो. ८५५२०६६७७७/९२२०८४०२०४
■ पेण गजानन मंदिराचे मागे एक व अलिबाग पिंपळभाट येथील एक १ BHK ब्लॉक दोन्ही विकणे आहेत. संपर्क : ९८८५७५६८८८
■ अलिबाग - तुडाळ येथे बांधकाम प्रकल्पासाठी Housekeeping मुले पाहिजेत. आकर्षक पगार व PF. संपर्क-९३७०५७९९६३, ८७६७३९५५९७
■ अलिबागमध्ये आर्किटेक्चर ऑफीसकरीता ऑटोकॅड ड्रॉइंगसमन किंवा इंटीरियर डिझायनर पाहिजे. संपर्क- ९७६२७७७९७७५
जाहिरातीसाठी संपर्क : (०२१४१) २२२२९०/ २२२७६१

रायगड, रविवार दि. १६ जुलै २०२३

कृषीवल

किंमत ४ ₹

चार दिवस पावसाचे

। मुंबई । प्रतिनिधी ।
राज्यात पुन्हा एकदा पावसाचा जोर वाढणार असून, त्यामुळे पुढील चार दिवसात तब्बल कोकणासह राज्यातील अनेक भागात मुसळधार पाऊस होणार असल्याचा अंदाज भारतीय हवामान विभागाने व्यक्त केला आहे. किनारपट्टीवर मुसळधार, तर काही ठिकाणी अतिवृष्टीची शक्यता आहे. मध्य महाराष्ट्र, मराठवाडा आणि विदर्भातही चांगला पाऊस होण्याची शक्यता वर्तविण्यात आली आहे. पावसाअभावी पेरण्या खोळंबल्या असून, शेतकऱ्यांची चिंता मिटण्याची आशा आहे.

हवामान विभागाचा इशारा

महाराष्ट्रातील सर्वच जिल्हांत पुढील चार-पाच दिवस पाऊस पडणार आहे. कोकण, मध्य महाराष्ट्र, विदर्भातील काही ठिकाणी मुसळधार पावसाचा अंदाज हवामान विभागाने व्यक्त केला आहे. मराठवाडा अन् इतर काही भागात मेघगर्जनेसह पाऊस पडणार

असल्याचे म्हटले आहे. हवामान विभागाच्या अंदाजानुसार, राज्यातील अनेक ठिकाणी पाऊस सुरु झाला आहे. गेले काही दिवसांच्या विश्रांतीनंतर शनिवारपासून पावसाचा पाऊस जोर वाढला आहे. राज्यातील काही जिल्हांना यलो अलर्ट जारी केला आहे.

बळिराजा सुखावणार

राज्यात आतापर्यंत अनेक ठिकाणी पावसाची तूट असल्याचे चित्र आहे. पेरण्यांना ठिकठिकाणी सुरुवात झाली आहे, तर कुठे दुबार पेरण्या होत आहेत. त्यामुळे हवामान विभागाने व्यक्त केलेल्या अंदाजामुळे शेतकरी काहीसा सुखावणार आहे.

मागेल त्याला शेततळं : मुंडे

। नाशिक । प्रतिनिधी ।
राज्यातील शेतकऱ्यांना मागेल त्याला शेततळं देणार अशी घोषणा कृषीमंत्री धनंजय मुंडे यांनी जाहीर केली. शासन आपल्या दारी या कार्यक्रमासाठी ते नाशिक येथे आले होते. यावेळी त्यांनी या योजनेची घोषणा केली. यामुळे राज्याभरातील शेतकऱ्यांमध्ये आनंदाचे वातावरण आहे. या योजनेची अंमलबजावणी तात्काळ करण्याचे निर्देशही त्यांनी प्रशासनाला दिले आहेत. या योजनेचा जास्तीत जास्त शेतकऱ्यांनी लाभ घ्यावा, असे आवाहनही मुंडे यांनी केले आहे.

पुन्हा सुरू होणार ई-रिक्षा

कागदपत्रे सादर करा; सर्वोच्च न्यायालयाचे सरकारला आदेश

। नेरळ । प्रतिनिधी ।

माथेरानमधील पर्यावरणपूरक ई-रिक्षाचा पायलट प्रकल्प पूर्ण झाल्यानंतर माथेरानमधील विविध अश्वपाल संघटनांनी सर्वोच्च न्यायालयात पीटिशन दाखल केले होते. त्यानंतर न्यायालयाने निर्णय देताना राज्य सरकारने सर्व कागदपत्रे तीन आठवड्यांत न्यायालयाला सादर करावी आणि त्यानंतर ई-रिक्षा चालविण्यास परवानगी असेल, असे आदेश दिले आहेत. तर, विविध अश्वपाल संघटनांचे याचिका फेटाळण्यात येत असल्याचे जाहीर केले आहे.

माथेरानमध्ये पाच डिसेंबर २०२२ ते ४ मार्च २०२३ या कालावधीत पर्यावरणपूरक ई-रिक्षाचा पायलट प्रकल्प राबविण्यात आला. त्यावेळी फेब्रुवारी २०२३

मध्ये माथेरानमधील स्थानिक अश्वपाल संघटना, मूलनिवासी अश्वपाल संघटना आणि मालवाहतूक अश्वपालक यांनी नवी दिल्ली येथे सर्वोच्च न्यायालयात याचिका दाखल केली होती. ➔ पान ४ वर

वीस हजार बोकडांची आयात

● चाकण, घोडनदी, कल्याण, शिरूर, देवनार येथून रायगडात दाखल

। अलिबाग । प्रतिनिधी ।

गटारी म्हटले की मांसाहार खवय्यांची वेगळीच मजा असते. यंदा श्रावण मंगळवारी १८ जुलैपासून सुरु होणार आहे. त्याअगोदर रविवारी मटणावर ताव मारण्याची तयारी जिल्हाभरात सुरु झाली आहे. चाकण, घोडनदी, कल्याण, देवनार, बडोद येथून गटारीसाठी सुमारे वीस हजार बोकड जिल्हातील बाजारात गेल्या आठ दिवसांपासून दाखल झाले आहेत. या बोकडांची

रविवारी कतल होणार आहे. श्रावण सुरु झाल्यावर महिनाभर तरी मांसाहाराचा आनंद घेतला जात नाही. श्रावण सुरु होण्याच्या अगोदरच दीप अमावास्याच्या दिवशी गटारी

गटारीला रविवार आल्याने मटण खरेदी करण्यासाठी दुकानात गर्दी होण्याची शक्यता आहे. त्यानुसार नियोजन केले असून, मागणीनुसार मटण उपलब्ध केले जाईल. बोकडांच्या किंमती वाढल्या असल्या तरीही यंदा मटणाच्या दरात वाढ केलेली नाही. - महेंद्र नखाते, अध्यक्ष, अलिबाग तालुका बकरे मटण खाटीक संस्था

साजरी केली ➔ पान ४ वर

गावांमध्ये जोरदार तयारी

जिल्ह्यामध्ये गेल्या पाच वर्षांपासून गावांमध्ये शेकीपालन व्यवसाय वृद्धिंगत होऊ लागला आहे. यातून तरुणांना हुक्काचा रोजगार उपलब्ध झाला आहे. सणावारास गावागावात बोकड कापण्याचा ट्रेंड वाढत असून, गटारीच्या पार्श्वभूमीवर त्याची जोरदार तयारी सुरु आहे.

जेएसडब्ल्यूमुळेच खारबंदिस्ती फुटतेय

। पेण । प्रतिनिधी ।
नारवेल-बेनवले खारबंदिस्ती १६.४४कि.मी. लांबीचा कामवर्ल्ड बँकेच्या मदतीने सुरु आहे. परंतु, या खारबंदिस्तीला वारंवार खांडी जात असल्याने अधिकाऱ्यांसह ठेकेदाराला रोशाला सामोरे जावे

लागत आहे. तालुका प्रशासनाच्या आपत्कालीन व्यवस्थेवर मोठा ताण येत आहे. मात्र, २४ डिसेंबर २०२१ चा उपविभागीय अधिकारी खारभूमी यांचे पत्र 'कृषीवल'च्या हाती लागले असून, या पत्रानुसार जेएसडब्ल्यू कंपनीद्वारे खांडीमध्ये

■ खारभूमी विभागाचा निष्कर्ष
■ प्रांतांना पत्र देऊनही कारवाई नाही

होणाऱ्या मालवाहतूक जहाजांची होत असणारी सतत ये-जा व त्यामुळे खांडी खोदाईचा फटका बंदिस्तीला बसत आहे, असे या अर्जात नमूद करून तो अर्ज कार्यकारी अभियंता, खारभूमी सर्वेक्षण, पेण तहसीलदार, पेण उपविभागीय अधिकारी (प्रांत) यांना दिला आहे. ➔ पान ४ वर

तोतया पोलिसाला ठोकल्या बेड्या

। महाड । प्रतिनिधी ।
महाड तालुका पोलीस ठाण्याचा पोलीस उपनिरीक्षक असल्याचे भासवत गेली पाच ते सहा महिने तालुक्यातील गावांमध्ये वाहन चालक व व्यावसायिकांकडून पैसे वसूल करीत असल्याची माहिती समोर आली होती. मात्र, हा बहादुर पोलिसांनादेखील रोहोथ सापडत नव्हता. अखेर शुक्रवार, दि. १४ जुलै रोजी त्याला महाड तालुका पोलिसांनी तालुक्यातील रेवतळे न्यू इंग्लिश ➔ पान ४ वर

पेझारी येथे मोफत चष्मे वाटप

शेकापचा गरीबांना आधार

। अलिबाग । प्रतिनिधी ।
तीन लाख गोरगरीबांना मोफत चष्मे वाटपाचा संकल्प घेत शेतकरी कामगार पक्षाच्या महिला आघाडी प्रमुख चित्रलेखा पाटील यांनी सामाजिक बांधिलकी जपत गावागावात नेत्र तपासणी, चष्मे वाटपाचा कार्यक्रम हाती घेतला आहे. अलिबाग तालुक्यातील पेझारीमध्ये मोफत नेत्र चिकित्सा व चष्मे वाटप करण्यात आले. या उपक्रमात पेझारी परिसरातील असंख्य लाभार्थ्यांनी सहभाग घेतला.

यावेळी माजी आमदार पंडित पाटील, माजी जिल्हा परिषद सदस्या चित्रा पाटील, पेझारी ग्रामपंचायत सरपंच प्राजक्ता म्हात्रे, उपसरपंच अॅड. मनोज धुमाळ, माजी सरपंच विजय पाटील, माजी सरपंच अंबरनाथ पाटील, मोहन म्हात्रे, ग्रामपंचायत सदस्य, तरुण, ज्येष्ठ ग्रामस्थ, महिला मोठ्या संख्येने उपस्थित होत्या.

वाढत्या महागाईमुळे सर्वसामान्यांना चष्म्याचा खर्च न परडवणारा आहे. गोरगरीबांना

चष्म्याचा आधार देण्याचे काम शेतकरी कामगार पक्षाच्या महिला आघाडी प्रमुख चित्रलेखा पाटील करत आहेत. महिला, ज्येष्ठ नागरिक, मध्यमवर्गीतील मंडळी सकाळपासून नेत्र ➔ पान ४ वर

खोजाती द्वारा GMP प्रमाणित युनानी उपचार

सिमसिम

पेन रिलीफ

अति तेज दर्द निवारक..

कैप्सिकम आणि कलौजीचा शक्तिशाली प्रभाव

कंबरदुखी, मुरगळणे, मांसपेशीत वेदनेपासून त्वरित आराम

सिमसिम

कोल्ड रिलीफ

युनानी नेसल रब

बंद नाक, डोकेदुखी, सर्दीपासून त्वरित आराम

खोजाती आयुर्वेद फार्मा

022-23462600/01/02 | www.kveda.in

@kvedabykhojati @kvedacare

AVAILABLE IN ALL LEADING MEDICAL & AYURVEDIC STORES

लसणाच्या फोडणीला महागाईचा ठसका

। **पनवेल । वार्ताहर ।**

बाजारात टोमॅटो, हिरवा वाटाणा आणि मिरची यांच्या दरात स्पर्धा रंगली असताना मलमूष्णमे देखील भाव खाण्यास सुरुवात केली आहे. घाऊकमध्ये १८०

२१०-२३० रुपयांपर्यंत लसूण दराने मजल मारली आहे. यंदा लसूण लागवड कमी आहे. शिवाय समाधानकारक पाऊस नसल्याने मागील दोन महिन्यांपासून सातत्याने लसूण दर वधारत

महाग झाल्याने गृहिणीच्या किचन बजेटला देखील महागाईची फोडणी बसत आहे.

पनवेलमधील कांदा-बटाटा घाऊक बाजारात लसूण दर १७५ ते १८० रुपये प्रतिकिलो पोहोचला आहे. तर किरकोळ बाजारात

आहेत. एप्रिलपासून शेतकऱ्यांनी लसूण उत्पादन कमी आहे. त्यामुळे बाजारात लसूण आवक घटली आहे. गेल्या एप्रिल-मे मध्ये लसूण दरात किरकोळ वाढ झाली होती.मात्र, जून-जुलै मध्ये लसूण दर कडाडण्यास सुरुवात झाली आहे. आता जुलैमध्ये टोमॅटोपेक्षाही लसून दराने उच्चांक गाठला आहे. समाधानकारक पाऊस नसल्याने लसून उत्पादन घटत आहे. त्यामुळे लसूण दरात वाढ होत आहे. पावसाने यापुढेही दडी मारली तर लसूण आपखी महागण्याची शक्यता असल्याचे मत लसूण व्यापाऱ्यांनी व्यक्त केले आहे.

असला तरी मंथन गतीच्या प्रभावामुळे कितीही खारबंदिस्तीचे काम योग्यप्रकारे केल्यास ती खाडीच्या बाजूने सरकतच जाईल. यासाठी खाडी मुख बांधणी व गडगे बांधणे गरजेचे आहे. त्याचबरोबर धरम तरच्या खाडीतील खोदाई थांगणेही गरजेचे आहे. या बाबींकडे जिल्हा प्रशासनाने योग्य लक्ष दिले नाही तर काळेश्रीपासून वासखांडीपर्यंत येणारी गावे काळेश्री, कान्होबा, तुकाराम वाडी, विठ्ठलवाडी, मोठेभाल, घोडाबंदर, तांबशी बंदर, बहिरम कोठक, वाशी यांसह आतल्या बाजूने असलेली गावे म्हणजे वढाव, मोठे वढाव, मंत्री बेडी, ठाकूर बेडी, जनवली, बेनवले, यासह जवळपास छोट्या मोठ्या दहा ते पंधरा वाड्यांमधील जनजीवन विस्कळीत होत असून, भविष्यात दुर्दैवाने खारबंदिस्ती फुटल्यास या गावांचा प्रामुख्यांना विस्थापित करण्याची वेळ येईल. मात्र या बाबींकडे लोकप्रतिनिधींना लक्ष द्यायला वेळ नाही. खासदार सुनिल तटकरेंना तर खारेपट निवडणुकीच्या वेळेलाच आठवतो. या खारेपाटावर येणाऱ्या अस्मानी संकटांच्या वेळी साधी भेट देण्याची तसदीही घेता येत नाही. तर स्थानिक आ. रविशेट पाटील यांना जेएसडब्ल्यूविरूद्ध एक त्र शब्द ही काढता येत नाही.

जेएसडब्ल्यू कंपनीमुळे मोठ्या प्रमाणात खारेपाटाचे नुकसान झाले आहे. आजच्या घडीला खारेपाटातील मत्स्यव्यवसाय, शेती व्यवसाय नामशेष होण्याच्या मार्गावर आहे. वारंवार खारबंदिस्ती घसरत असेल तर, त्याचे मूळ कारण शोधणे गरजेचे आहे आणि ते मूळ कारण म्हणजे जेएसडब्ल्यू कंपनीची धरमतरच्या खाडीमध्ये होत असणारी खोदाई हेच आहे. त्यामुळे जेएसडब्ल्यूची खोदाई त्वरित थांबणे गरजेचे आहे. अशाप्रकारचे पत्रव्यवहार तत्कालीन जिल्हाधिकाऱ्यांसोबत केलेले आहेत, अशी प्रतिक्रिया एक काशिनाथ ठाकूर यांनी दिली.

तोटया पोलिसाला ठोकल्या बेड्या

स्कूलमध्ये पोलीस वर्दीमध्ये विद्यार्थ्यांना व्याख्यान देताना रोहधा पकडले आहे. त्याचे नाव अनिकेत प्रदिप मेखी असून, तो पोलादपूर आनंद नगर येथील रहिवासी आहे. यापुढील संपूर्ण तपास महाड तालुका पोलीस ठाणे करीत आहेत.

पेझारीमध्ये मोफत चष्मे वाटप

तपासणीसाठी आले होते. नोंदणीसह तपासणीसाठी नागरिकांनी गर्दी केली होती. जिल्हा रुग्णालय आणि लायन्स क्लबच्या टीमच्या सहकार्यातून प्रत्येकाच्या डोळ्यांची तपासणी करून तपासून त्यांना मोफत चष्मे देण्यात आले.

जाहीर नोटीस

सर्व संबंधितांना ह्या नोटीसीद्वारे कळविण्यात येते की, माझे अशिल यांनी मोजे गोंधळपाडा ता. अलिबाग, जि.रायगड येथील खालील नमूद वर्णनाची निवासी सदनिका,सदर मिळकतीचे विद्यमान मालक यांचेकडून कायमस्वरुपी खेदी करण्याचे मान्य व कबूल केले असून त्या आशयाची बोलणी संदर्भित मिळकतीचे विद्यमान मालक व माझे अशिलदरम्यान झालेली आहेत. खालील नमुद मिळकतीचे वैध मालकी हक्क प्रमाणपत्र देणेकांनी सदर जाहीर नोटीस प्रसिद्ध करीत आहेत.

संदर्भित निवासी सदनिका ही पूर्णपणे विनजोखमी व बोजाविरहित असल्याबाबतचा हवालला सदर मिळकतीचे विद्यमान मालकांनी माझ्या अशिलांना दिला आहे.याउपरी संदर्भित मिळकतीमध्ये अन्य कोणाचेही कसल्याही तऱ्हेचे हक्क, हितसंबंध व अधिकार असल्यास त्यांनी ही नोटीस प्रसिद्ध झाल्या दिनांकापासून ७ दिवसांचे अखेरीस माझ्याकडे लेखी पुरात्यनिशी देऊन माझी खात्री पटवून घ्यावी. विहीत मुदतीत अशी कोणतीही लेखी हक्कत न आल्यास माझे अशिल यांचा सदर मिळकतीचा खेदी व्यवहार पूर्ण कर्ताील याची कृपया सर्वांनी नोंद घ्यावी.

मौजे	भूपापन नं.	क्षेत्र. (आर.चौ.मी)	आकार (रु.पै.)
मौजे गोंधळपाडा ता. अलिबाग जि. रायगड	१४/३/क/४	२-७९-५०	२७.९५
	१४/३/क/५	२-४२-००	२४.२०

सदर मिळकतीवर बांधण्यात येणाऱ्या 'अश्वमेधा' या इमारतीतील दुसऱ्या मजल्यावरील निवासी सदनिका क्र.२०२, क्षेत्र ३०.०६ चौ.मी. कारपेट + २.३४ चौ.मी. बाल्कनी, एकूण क्षेत्र ३२.४० चौ.मी. ही निवासी सदनिका

अलिबाग दिनांक : २५/०७/२०२३	अॅड. महेश सुहास म्हात्रे M. M. Legal Adviser & Property Consultant
	रितुराज प्लाजा, तळमजला ऑफिस नं.१, शिवाजी चौक, अलिबाग, ता. अलिबाग, जि. रायगड मो. ०९८५०४२२३४

जाहीर नोटीस

सर्व लोकांस या जाहीर नोटीसीद्वारे कळविण्यात येते की, आमचे अशिलांनी खालील वर्णनाची जमिन मिळकत तिचे मालक श्री. प्रकाश गजानन पोटे यांचेकडून खेदी करण्याचे ठरविलेले आहे. तिचे तपशिलवार वर्णन पुढीलप्रमाणे :

मौजे - कुशिवली तालुका कर्जत जिल्हा रायगड येथील			
सव्हें नंबर/ हिस्सा नंबर	एकुण क्षेत्र (हे. आर. पां.)	आकार (रु.पै.)	
१/१/ड	०-७६-००	८-६३	
१/३	०-०२-५०	०-०३	

या मिळकतीशी कोणत्याही इसमाचा अगर संस्थेचा कोणत्याही प्रकारचा हक्क हितसंबंध, बयानापारवती, खेदीदोखत,सादेकार, गहाण, दान, बोजा, लीज, कब्जा, लोन, भाडेपट्टा, अगर फरोक या इतर कोणताही कायदेशीर हक्कहितसंबंध असल्यास आणि किंवा त्यांची आमचे अशिलांच्या खेदी-विक्रीच्या व्यवहारसह हरकत असल्यास, त्यांनी तसे आम्हास ही नोटीस प्रसिद्ध झाल्यापासून १४ (चौदा) दिवसांत लेखी पुरात्यासह खालील सही करणार अॅडव्होकेट यांचेकडे कळवावे. वरील मुदतीत कोणीही हरकत न घेतल्यास, वरील मिळकतीशी कोणत्याही इसमाचा अगर संस्थेचा कसल्याही प्रकारचा हक्क हितसंबंध नाही, किंवा असल्यास, तो हक्क हितसंबंध त्यांनी आमचे अशिलांच्या लाभात सोडून दिलेला असून, त्यांची आमचे अशिलांच्या खेदी-विक्रीच्या व्यवहारसह कोणतीही हरकत नाही, असे समजण्यात येऊन आमचे अशिल खेदी-विक्रीचा व्यवहार पूर्ण कर्ताील. मागाहून कोणतीही तक्रार विचारात घेतली जाणार नाही.

दिनांक : १६/०७/२०२३	मोबा. ९८२२६९१०९९	अॅड. निलेश कान्हू मोरे	सही
		ऑफिस पत्ता - शांिप नं. २९, तळ मजला, हिरापन्ना शांिप प्लाझा बिल्डींग,	अॅड.सूर्यकांत भाऊ मसणे
		भारत गॅस समोर, अमराई रोड, कर्जत ता. कर्जत, जि. रायगड ४१०२०९	

पीक विमा शेतकरी कॅम्पचे आयोजन

। **तळा । वार्ताहर ।**

प्रधानमंत्री पीक विमा योजनेंतर्गत एक रुपयामध्ये पीक विमा या शासनाच्या महत्त्वाकांक्षी संकल्पनेत जास्तीत जास्त शेतकऱ्यांनी पीक विमे उतरावेत या मुख्य उद्देशाने तालुक्यातील विविध भागांमध्ये कृषी विभागाचे पीक विमा कॅम्पचे आयोजन केले आहे. पीक विमा उतरकवण्याची अंतिम तारीख ३१ जुलै असल्याने खूप कमी कालावधी

शिल्लक राहिला आहे.

अल्प दरात विमा उतरवता येत असल्याने सी.एस.सी. सेंटरला शेतकऱ्यांची गर्दी होण्याशी शक्यता नाकारता येत नाही. ही शक्यता लक्षात घेता कृषी विभागामार्फत यासाठी सी.एस.सी. धारकाच्या तीन टीम तयार करून तालुक्याच्या विविध भागांमध्येकॅम्प लावण्यात आले आहेत व त्या प्रत्येक कॅम्पचे ठिकाणी एका कृषी सहाय्यकाची नेमणूक करण्यात

जाहीर नोटीस			
सर्व लोकांस कळविण्यात येते की, मोजे/गांव- बारशिव, ता. मुरुड, जि. रायगड, येथील पुढील वर्णनाची संपुर्ण मिळकत त्या मिळकतीचे विद्यमान मालक हरीप काशिनाथ वैती यांचे खूद मालकीची, ताबेकब्जा वहिवाटीची मिळकत असून सदर संपुर्ण मिळकत आमच्या अशिलांनी रजिस्टर्ड खेदीदोखतात कायम स्वरुपी खेदी करण्याचे ठरविले आहे.			
मिळकतीचे वर्णन			
गांव	गट क्र. व उपविभाग	एकुण क्षेत्र हे. आर.	आकार रु. पैसे
बारशिव, ता. मुरुड	१४८	०-४२-००	११-४३
तसेच या मिळकतीमध्ये गुप्त ग्रामपंचायत भोईसर हद्दीमधील मालमत्ता क्र. १७०, बांधकाम क्षेत्रफळ १२८० चौ. फूट इतक्या क्षेत्रफळाची घर मिळकत।			
वर नमुद संपुर्ण जमिन व घर मिळकत आमचे अशिलांनी विकत घेण्याचे ठरविलेले आहे.			
ही मिळकत निबंध असल्याचा निर्वाळा त्या मिळकतीच्या विद्यमान मालकांनी दिलेला आहे. तरी देखील या मिळकतीमध्ये इतर कोणाचेही गहाण, दान, लिज, फरोक, भागिदार, बक्षिस, मृत्युपत्राजिंक दान, ताबेकब्जा, कुळवहिवट, बोजा, चार्ज, पोटागीहक्क, लिन, इजमेंटरी हक्क अथवा अन्य कोणत्याही प्रकारचा हक्क हितसंबंध असल्यास तसेच या मिळकतीबाबत कोणत्याही ठिकाणी वाद तेंदे चालू असल्यास अथवा या व्यवहाराला कोणाचीही हरकत असल्यास त्यांनी आपली हरकत खाली सही करणार अॅडव्होकेट यांचेकडे ही नोटीस प्रसिध् झाल्यापासून सात दिवसांत लेखी स्वरुपात पुरात्यासह दाखल करावी व त्याची पोहोच घ्यावी. या मुदतीमध्ये कोणाचीही कोणतीही हरकत न आल्यास वरील मिळकत निबंध व बोजाविरहित आहे असे समजून आमचे पक्षकार खेदीचा व्यवहार पूर्ण कर्ताील. मागागुन येणाऱ्या हरकती आमचे पक्षकारांवर बंधनकारक राहणार नाहीत याची नोंद घ्यावी.			
ता. १५/०७/२०२३			
सही /- अॅड. अनित अशोक चोगले			
मु. सुभाषचंद्र रोड, ता. मुरुड-जंजिरा, जि. रायगड. मोबा नं. ९४३२३७७२४८			

जाहीर नोटीस

सर्व लोकांस या जाहीर नोटीसी द्वारे कळविण्यात येते की, माझे अशिल यांनी खालील परिशिष्टामध्ये वर्णन केलेली जमीन मिळकत ही त्यांचे ७/१२ उताऱ्यावर नमुद असलेल्या मालकांकडुन कायमची खेदीदोखताद्वारे विकत घेण्याचे निश्चित केलेले आहे. या मिळकती संदर्भात कोणत्याही इसमाचा अगर संस्थेचा खेदीदोखत, साडेकार, विक्री, गहाण, दान, लिज, वक्षीसपत्र, चार्ज, ताबेकब्जा, कुळमुखत्यार पत्र वगैरे कोणत्याही प्रकारचा हक्कहितसंबंध असल्यास, आणि किंवा त्यांची आमचे अशिलांच्या खेदीच्या व्यवहारसह हरकत असल्यास, संबंधीत विक्री किंवा संस्थांनी आपली हरकत कागदोपत्री पुरात्यासह लेखी स्वरुपात खालील नमुद पत्त्यावर ही नोटीस प्रसिध् झाल्यापासून १४ (चौदा) दिवसांत कळवावे. मुदतीमध्ये कोणाचीही हरकत न आल्यास माझे अशिल खालील परिशिष्टामध्ये वर्णन केलेल्या जमिन मिळकतीच्या मालका बरोबर आपला खेदीव्यवहार पुर्ण कर्ताील. मुदतबाहय हरकती विचारात घेतल्या जाणार नाही, याची नोंद घ्यावी

परिशिष्ट					
मौजे - सावळे, ता. कर्जत, जि. रायगड येथील शेतजमीन मिळकत					
मालकाचे नाव	सव्हें नं.	हिस्सा नं.	क्षेत्र हे.आर.पां रुपये पैसे	आकार	
श्री. अशोक सोनु लोमी	१	३ब	०.५०.३०	५	२६
वेणेप्रमाणे जाहीर नोटीस आहे.				सही/-	
कार्यालयीन पत्ता :-मु.गुरूकुमा, जिल्हा परीषद, शाळा उकूळ शेजारी,पो. विंचवली, ता.कर्जत,जि.रायगड.४१०२०१				अॅड. जयेश तंभाजी म्हसे	दिनांक:- १६/०७/२०२३ मो.नं. ९०२९८२२७७
ई मेल:adv.jayeshmhase@gmail.com					

जाहीर नोटीस

तमाम जनतेस या जाहीर नोटीसीने कळविण्यात येते की, आमचे अशिलांनी मोजे नागांव, ता. अलिबाग, जि. रायगड येथील खालील वर्णनाची विशेशी मिळकत त्या मिळकतीचे विद्यमान मालकांकडून कायम मालकी हक्काने विकत घेण्याचे ठरविले आहे

मिळकतीचे वर्णन

मौजे	गट नं.	क्षेत्र (आर-चौ.मी.)	आकार(रु.पै.)	मालकांची नावे
नागांव	२०७३	११-१०-००	रु.१११.००	१) श्री. हेंमंटेद्र एस पारीख २) सी. बिंदू हेमंटेद्र पारीख

सदरची मिळकत ही विद्यमान मालकांचे निबंध मालकीहक्कानाच व प्रत्यक्ष ताबेकब्जा वहिवाटीतील असून ती विकणेचा त्यांस हक्क अधिकार असल्याबाबतचा निर्वाळा त्यांनी आमचे अशिलांस दिला आहे. मात्र, तरी देखील वर वर्णन केलेल्या मिळकतीवर, कुणाचाही विक्री, गहाण, दान, बक्षीस, लिज, लिपुन या अथवा अन्य कोणत्याही प्रकारचा हक्क-हितसंबंध असल्यास, त्यांनी त्यांच्या हरकती अगर तक्रारी ही नोटीस प्रसिध्द झाल्यापासून १४ दिवसांचे आत खाली दिलेल्या आमचे पत्त्यावर कागदोपत्री पुरात्यासहित लेखी स्वरुपात आणून घ्याव्यात.

मुदतीत कुणाचीही, कोणत्याही प्रकारची तक्रार अथवा हरकत न आल्यास सदरची मिळकत ही विद्यमान मालकांच्या निबंध व निजोखमी मालकी हक्कांची आहे असे गृहित धरून आमचे अशिल सदरचा खेदी-विक्री व्यवहार पूर्ण कर्ताील व मागाहून मुदतीनंतर आलेली कुणाचीही तक्रार अगर हरकत विचारात घेतली जाणार नाही, हे सर्वांस कळावे.

अलिबाग ता. १६/०७/२०२३	अॅड. विधान अरविंद पाटील
	रा. वत्सला, टिळक रोड, स्टेट बँके समोर, अलिबाग, ता. अलिबाग, जि. रायगड मो. नं. ९४२२३७५११५

जाहीर नोटीस

तमाम लोकांस या जाहीर नोटीसीद्वारे कळविण्यात येते की,मोजे बेकरे, ता. कर्जत, जि.रायगड. येथील खालील वर्णनाची सातवारा मिळकत आमचे अशिल १.निलेश तुकाराम म्हसे,२.मो.हनिफ मुतालिब सय्यद, ३.अशफाक अहमद मोहमद इलीयास बेहिम यांनी खालील नमूद विधमान मालक यांच्याकडून खेदीदोखतात विकत घेण्याचे ठरविले आहे.

मौजे:- बेकरे ता.कर्जत,जि.रायगड येथील मिळकत:-			
मालकाचे नाव	स.नं./हिस्सा नं.	क्षेत्र: हे.आर.प्रति	आकार
तुवेईल मास्ती सोनावळे व २	३५/२	०-०८-९०	०.६२
		पो.ख ०-०१-००	
		एकुण ०-०९-९०	

(सदर वरील मिळकतीबाबत मिळकत मालक यांनी वरील मिळकत विकत घेणार यांच्याकडुन आज रोजी परत कोणताही मोबदला स्विकारलेला नाही. एकुण मोबदला ९,५०,०००/- हा सदर मिळकतीच्या खेदीदोखताच्या आधी मिळकत मालक स्विकारणार आहेत.)

तरी वरील भात/रापड मिळकती संदर्भात कोणाचाही विक्री,गहाण,दान, भाडेपट्टा,बक्षीस,वासऱाहक्क,पोटंगी,लिन,चार्ज,ताबा,वहिवट,कोर्टकचेरीअथवा कोणत्याही स्वरुपाचा कसलाही हक्क हितसंबंध,असल्यास त्यांनी ही नोटीस प्रसिद्ध झालेपासून ७(सात)दिवसांचे आत खालील सही करणार यांच्या पत्त्यावर प्रथमदर्शनी कागदोपत्री पुरात्यासह लेखी स्वरुपात हरकत घ्यावी. वरील मुदतीत कोणाचीही लेखी हरकत न आल्यास सदरील भात/रापड मिळकतीमध्ये कोणाचाही हक्क हितसंबंध नाही व असल्यास त्यांनी तो सोडून दिला आहे. असे समजून सदरील भात/रापड मिळकत निबंध व बोजावहित आहे. असे समजून आमचे अशिल सदर भात/रापड मिळकतीचे रजिस्टर्ड खेदीदोखताचे व्यवहार पूर्ण कर्ताील. मागाहून मुदतीनंतर आलेल्या कोणत्याही हरकती आमचे अशिल बंधनकारक राहणार नाहीत, हे सर्वांस कळावे. दिनांक : १६/०७/२०२३ ठिकाण:कर्जत पत्ता : लक्ष्मी अपार्टमेंट,सदनिका क्रं. १०८ पहिला मजला,शेजु स्टेशन जवळ(पु) बांधिवली ता.कर्जत,जि.रायगड. मो.नं. ९९२२१५५१५३

आली आहे. तालुक्यात एकूण १२ ठिकाणी कॅम्पचे आयोजन करण्यात आले आहे. कॅम्प पुण्या जयदास पागुडे यांच्या सी. एस.सी. सेंटरवर आयोजित केला जाणार आहे. कॅम्पची वेळ सकाळी १० ते सायंकाळी ६ या दरम्यान असणार आहे. या कॅम्पच्या आयोजनानंतरही काही शेतकरी अर्ज करण्यापासून वंचित राहिले तर त्यांना तालुका स्तरावरील सी.एस.सी. केंद्रावर ३१ जुलैपर्यंत अर्ज करता येणार आहेत.

वाचकांसाठी निवेदन

कृषीवल वृषणत्रातून प्रसिध्द होणाऱ्या विविध जाहिरातींची शहानिशा करूनच वाचकांनी संबंधितांशी व्यवहार करावेत. वर्तमानपत्रातून प्रसिध्द जाहिरातीतील उत्पादने, सेवा किंवा त्यासंदर्भातील दावे यांची नागेश पब्लिशर्स प्रा. लि. कोणतीही हमी घेत नाही. त्या मजकुराच्या अथवा दाव्याच्या पूर्तिसंदर्भातील कोणतीही जबाबदारी नागेश पब्लिशर्स प्रा.लि.चे मुद्रक, प्रकाशक, संपादक किंवा मालक यांच्यावर राहणार नाही, याची कृपया वाचकांनी नोंद घ्यावी. -मुख्य संपादक

PUBLIC NOTICE

NOTICE is hereby given on behalf of our client M/S ISA Construction Company, a partnership firm registered under the provisions of the Indian partnership Act. 1932 and having its registered address atAamer House, Rear Wing, 1st Floor, 39, B. K. Boman Behram Marg, Mumbai 400 039) (hereinafter referred to as “the Owner”), being the owner o f the property more particularly described in the First Schedule hereunder written. (hereinafter collectively referred to as “the Property”) that the documents described in the Second Schedule hereunder written and forming part of the documents-of-title in respect of the Property (hereinafter referred to: as the said Title Deeds”) have been lost or misplaced and cannot be found despite diligent search. The necessary complaint in that regard has been filed with the Colaba Police Station on 30/06/2023 vide Report No. 55521/2023. Any person who may be in possession of, or who finds, the said Title Deeds is hereby required and requested to return the same to the undersigned Advocate Ashok P. Dukare. In the meantime, the public at large is hereby cautioned against entering into any transaction and/or otherwise dealing with any person (other than the Owner) in respect of the Property (or any part thereof) on the basis of the said Title Deeds (or either of them), as the same shall be illegal and void. I, despite the foregoing, any person purports to enter into any transaction and/or otherwise deal with any person (other than the Owner) in respect of the Property (or any part thereof), then he/shelt shall be doing so entirely at his/her/its own risk, and the same shall not be binding upon and/or enforceable against the Owner under any circumstances

THE FIRST SCHEDULE (Description of the Property)

All that piece and parcel of land bearing Plot No. 71. Survey No. 90. Hissa No. 7(part 3) being old number and new number being Plot No. 71, Survey No. 404, which is Non Agricultural land within jurisdiction of revenue Village-Neral, Tal. Karjat, Dist. Raigad, State Maharashtra

THE SECOND SCHEDULE (Description of the said Title Deeds)

1.Original Indenture of Conveyance dated 07/11/1992 executed between MS ISA Construction Company through partner Irfan Husain A. Zaidy (The Purchaser) and MS HUTAIB Estate Developers (P) Lid through Abbas Hatimhai Mithibonvala (The Vendor) registered at Sub-Registrar office Karjat under Serial No. 465 of 1992.

Dated this 15th day of July, 2023

Sd/- Advocate Ashok Palu Dukare Add-Prabhat Darshan, Block No. 101, Ground Floor, Behind Trwale Hotel, Tal. Karjat, Dist. Raigad, Maharashtra 410101 Mobile No.-9881279817

जाहीर नोटीस

सर्व लोकांस या नोटीसीने कळविण्यात येते की, आमचे पक्षकारांनी खालील वर्णन केलेली मिळकत खालिल नमूद मिळकतीचे मालकांकडून विकत घेण्याचे ठरविले आहे.

मिळकतीचे वर्णन :- जिल्हा-रायगड, तालुका-पेण, मोजे- पेण ग्रामीण येथील विनशेती जमिन मिळकत.

भूपापन क्रमांक व उपविभाग	भुधारणा पध्दती	एकुण क्षेत्र	आकार
२८४/१/अ/८	भोगवटदार वर्ग -	१४.००.००	आर.चौ.मी. २५६.००
२८४/१/अ/९	भोगवटदार वर्ग -	१३.४०.००	आर.चौ.मी. १८३.०४

वर नमुद मिळकत हया मेसर्स कुलत्सवामिनी एन्टर प्राईजेस मालक प्रतिक्षा प्रदिप गावडे रा. न्यु पनवेल ता.पनवेल, जि. रायगड यांच्या मालकीची व वहिवाटीची, निबंध, प्रत्यक्ष ताबेकब्जातील अशी मिळकत आहे. वर नमुद मिळकती विक्री करण्याबाबत आमच्या पक्षकाराबरोबर बोजणी झालेली आहे. तरी या मिळकतीच्या बाबत इतर कोणाचाही सादेकार, खेदीदोखत, भाडेपट्टा करार, ताबाकब्जा, हक्क, दान, गहाण, फरोकत, बक्षिसपत्र, चार्ज, लिज, इतर कोणतेही करार अथवा हक्क हितसंबंध असल्यास खालिल नमूद अॅडव्होकेट यांचे कडे ०८ दिवसांत लेखी हरकत कळवावी. मुदतीत कोणतीही लेखी हरकत न आल्यास आमचे पक्षकार सदर मिळकतीचा व्यवहार पूर्ण कर्ताील मागाहून येणारी हरकत आमचा पक्षकारांवर बंधनकारक राहणार नाही. दिनांक : १६/०७/२०२३

अॅड. जिंतेंद्र द. म्हात्रे व्ही.ए.एल्.एल्.एम्. नोर्टी (भारत सरकार)	सही
कार्या -समर्थ प्रसाद नगर, डी विंग, ४, रूजू पोटे मार्ग, ता.-पेण, जि.-रायगड. फोन नं. ९४२२०९४७७४	

जाहीर नोटीस

सर्व संबंधितांस कळविण्यात येते की, माझ्या अशिल सौ.दिपा दिलीप जोग यांनी श्री.मनोहर गिगा धर्णीये यांच्या मालकीची मोजे वैश्वी, ता.अलिबाग, जि.रायगड येथील सव्हें नं.१, हिस्सा नं.२ पैकी प्लॉट नं.२, क्षेत्र २८२ चौ.मी. ही जमीनमिळकत दि.२२/०३/२०११ रोजीच्या सादेकाराने योग्य त्या मोबदल्यापोटी कायमस्वरुपी विकत घेतलेली आहे. श्री.मनोहर गिगा धर्णीये यांनी साडेकरासप्रमाणे कृती न केल्यामुळे संदर्भित कराराच्या विशेष पुर्तितकरीता दि.०४/०५/२०१२ रोजी माझ्या अशिलांनी अलिबाग येथील मा.दिवाणी न्यायालयात दिवाणी अपील क्र.११५/२०१६ दाखल केलेले असून सदरच्या अपीलाचा निर्णय होणे अद्याप बाकी आहे. अशास्थितीत श्री.मनोहर गिगा धर्णीये यांनी संबंधीत न्यायनिर्णय, आदेश व हक्कमान्याविरुद्ध अलिबाग येथील मा.जिल्हाऱ्यायालयात दिवाणी अपील क्र.११५/२०१६ दाखल केलेले असून सदरच्या अपीलाचा निर्णय होणे अद्याप बाकी आहे. अशास्थितीत श्री.मनोहर गिगा धर्णीये यांनी संबंधीत वादमिळकत ही बेकायदेशीरपणे विक्रीस काढल्याचे माझ्या अशिलांना खात्रीलायक समजते आहे. असे संबंधीत वादमिळकत खेदी करण्याचा अगरहक्क माझ्या अशिलांनाच असून

दिन वार्ता

पंचांग

१६ जुलै २०२३ रविवार
विक्रम संवत् २०७९
आषाढशके संवत् २-११४५
शिवनाम
अयन- दक्षिणायन
मास- आषाढ
ऋतु- ग्रीष्म
कृष्ण पक्ष
तिथि-चतुर्दशी २२:०८:२०
नक्षत्र-आर्द्रा २६:३८:५७+
योग-ध्रुव ०८:३२:११
करण-विष्टि ०९:१८:१२
करण-शुक्ल २२:०८:२०
सूर्य-मिथुन
चंद्र-मिथुन
हजिरी सन २ - १४४४
मुस्लिम मास - जिल्काद
तारीख - २७
विशेष
संत सावता माळी पुण्यतिथी
आमावाश्या प्रारंभ रात्री १०.०७

सुडोकू

4		2	9		7			
	7	6				1	9	
	9	4				3	2	
9				8	2		7	
		5	4		3			
6			7	5				1
5	9				8	7		
8	6					2	5	
2			6	7				8

शनिवारच्या अंकातील कोड्याचे उत्तर

2	7	6	1	4	5	9	3	8
4	3	9	6	8	2	5	7	1
1	5	8	9	7	3	6	2	4
3	9	5	8	1	4	2	6	7
8	2	7	5	9	6	1	4	3
6	4	1	3	2	7	8	9	5
9	1	3	7	6	8	4	5	2
7	8	2	4	5	9	3	1	6
5	6	4	2	3	1	7	8	9

वारकरी दिंडी आणि हरीकीर्तन

नेरळ | प्रतिनिधी |

नेरळ आणि नेरळ परिसर वारकरी मंडळ यांच्या वतीने दिंडी काढण्यात आली.एकादशी निमित्त मधील श्री हनुमान मंदिर येथे दिवसभर धार्मिक कार्यक्रमांचे आयोजन वारकरी मंडळाने केले होते.आषाढ वद्य कार्माका एकादशीनिमित्त पायी दिंडी सोहळ्याचे आयोजन केले होते. त्यावेळी हनुमान मंदिर येथे आयोजित कार्यक्रमता पहाटेपासून धार्मिक कार्यक्रम सुरु होते. काकडा नंतर सकाळी गणेश पूजन,हनुमान पूजन, दीप पूजन, कलश पूजन, माऊली पूजन, तुळशी वृंदावन पूजन विणा पूजन आदी वारकरी मंडळाचे पदाधिकारी यांचे हस्ते करण्यात आले.नेरळ वारकरी मंडळाचे रामदास साळुंबे, पद्मा थोरवे, माई राणे, शरद गवळी, शांताराम

पळसरकर, काशिनाथ ठमके,नगो गवळी आणि लक्ष्मण हजारे यांनी पायी दिंडीचे नियोजन केले होते. यावेळी नेरळ गावामध्ये नगर प्रदक्षिणा आणि वारकरी दिंडी काढण्यात आली. हनुमान मंदिर येथे सुरु झालेली दिंडी तुकाराम महाराज चौक,हुतात्मा हिराजी पाटील चौक, छत्रपती शिवाजी महाराज चौक अशी स्टेशन रस्त्याने हुतात्मा भाई कोतवाल चौक अशी भारतरत्न डॉ बाबासाहेब आंबेडकर मार्गाने खांडा येथे पोहचली. तेथील

मंदिर हेटरकर आली येथून चेडोबा मैदान अशी हनुमान मंदिरात आली. तेथे नरेश पाटील यांचे हरी कीर्तन सादर झाले. या पायी दिंडीत भजन संध्येत विजय महाराज पाटील, नरेश पाटील, विवेक मंगेश पालांडे, गोटीरन कडू, तानाजी खंबाले, रुपेश हिलाल, मधुकर लदो, अनंता आमदाणे, रघुनाथ मोहिते, तळकर महाराज, शिवराम महाराज तुपे,पंढरीनाथ मनवे, दीपक मनवे, नथुराम घडगे,सुनीता राणे, कल्पना घाटे, सोपान ऐकर, नथुराम घडगे यांची साथ मिळाली तर मुद्दामनी म्हणून बळीराम गायकर, गणेश पाटील, लहू म्हसकर, जयेश राणे, संदीप मोडक,दत्ता मोहिते, मनोहर पाटणकर,चोपदार म्हणून लक्ष्मण मिसाल,बळीराम सोनावळे यांनी आणि वारकरी यांची साथ लाभली.

जुलै अखेर पासपोर्ट कार्यालय सुरु होण्याची शक्यता

| अलिबाग | प्रतिनिधी |

जिल्हा टपाल अधीक्षक कार्यालयाच्या इमारतीमध्ये पासपोर्ट कार्यालय उभारणीचे काम गेल्या सहा महिन्यांच्यापासून सुरु आहे. बांधकामाचे काम पूर्ण झाले असून टॉवरपासून विद्युतीकरण व फर्निचर बसविण्याचे काम सुरु असून आठवड्याभरात हे काम पूर्ण होऊन ३१ जुलैपर्यंत पासपोर्ट कार्यालय सुरु होण्याची शक्यता वर्तविण्यात येत आहे. त्यामुळे अलिबागकरांचे पासपोर्टचे स्वप्न लवकरच पूर्णत्वाच्या मार्गावर आहे. जिल्हातील असंख्य नागरिक व विद्यार्थ्यांना त्यांच्या नोकरी व्यवसायाबरोबरच शिक्षणासाठी परदेशवारीला जाण्याची संधी मिळत असते. पासपोर्ट मिळविण्यासाठी ठाणे जिल्हात फेऱ्या मारण्या लागतात. ऑनलाईन अर्ज भरल्यानंतर पोलीस चौकशीनंतर ठाणे येथील पासपोर्ट कार्यालयात पडताळणीसाठी बोलावले जाते.त्यानंतर काही दिवसांनी घरोघर पासपोर्ट पाठविले जाते. त्यात काही त्रुटी निर्माण झाल्यास ठाणे कार्यालयात सतत फेऱ्या मारण्या लागतात. यासाठी शेकापचे आ.जयंत पाटील यांनी पाठपुरावा केला होता.या मागणीला हिरवा कंदील मिळाला. जिल्हा डाक कार्यालयाच्या इमारतीलागतच तळ मजल्यावर हे कार्यालय सुरु करण्याचे नियोजनही झाले. अलिबागमध्ये सुरु होणाऱ्या पासपोर्ट कार्यालयामुळे संपूर्ण रायगडकरांची धावपळ थांबणार आहे. जिल्हाच्या टिकाणीच पासपोर्ट मिळणार असल्याने वेळ व पैशाची बचत होण्यास मदत होणार आहे.

शब्दकोडे क्र. १८१

१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०	
१०	११	१२	१३	१४	१५	१६	१७	१८	१९	२०
२१	२२	२३	२४	२५	२६	२७	२८	२९	३०	३१
३२	३३	३४	३५	३६	३७	३८	३९	४०	४१	४२
४३	४४	४५	४६	४७	४८	४९	५०	५१	५२	५३
५४	५५	५६	५७	५८	५९	६०	६१	६२	६३	६४
६५	६६	६७	६८	६९	७०	७१	७२	७३	७४	७५
७६	७७	७८	७९	८०	८१	८२	८३	८४	८५	८६
८७	८८	८९	९०	९१	९२	९३	९४	९५	९६	९७

आडवे शब्द:१. गडबड २. दखनीसार०. ज्ञानेश्वरी०. प्रार्थना१०.नाचकी१२. पोप१४. वृत्त१६. बड्डा, कलंक१७. कोशल्य१९. शोक२१. कडधान्याचा अंशु २२अ. हिंदी शब्द, भाषा२२. चुलती२३. रामाचा एक भाऊ२५. हत्ती२६. अचानक बाहेर पडणारा पाण्याचा प्रवाह, पाण्याचाउमर२७. जोराचा वारा२८. इतर२८. पिता३१. कव्चुल३३. मैतू (हिंदी)३५. गुंड३५,अडु३६. अनुमती३८. पीकदाणी४०. वितरण४२. सूर्यापासून प्राय:४३. भस्म४४. कफळक४५. विषयचे एक नाव४६. दारी४७. लोकनाट्य४९. प्रशासक५२. खोटाखा५५. श्रीराम५८. हिंदीत दोस्त६०. शय्या६१. शाबासकी, कौतुकीचा ६३. ओझे६५. वालीचा मुलगा६७. हे एक असेल तर दोन तलवारी काश बसणार७६. दिवस वाट्टे आले की बुद्धीही फिरते याअर्थी म्हण- '-----विपरीत बुद्धी'७१. टिकाणा७३. किनारा७५. डोलदार७७. भूमी७९. न आवरता शेणार८१. पक्षांचा राजा८२. उजळवणी८३. आकार८५. यौवन८६. क्रिडा ८८. समुद्र८९. आश्चर्यचकिरण९०. छंद९१.

शब्दकोडे क्र. १८० चे उत्तर

आडवे उत्तर १.शेती २. जंगल ३. मनाचे ठिकाण ४. दयावंदी ५. जंगल ६. मनाचे ठिकाण ७. दयावंदी ८. नदी ९. शेती १०. जंगल ११. जंगल १२. जंगल १३. जंगल १४. जंगल १५. जंगल १६. जंगल १७. जंगल १८. जंगल १९. जंगल २०. जंगल २१. जंगल २२. जंगल २३. जंगल २४. जंगल २५. जंगल २६. जंगल २७. जंगल २८. जंगल २९. जंगल ३०. जंगल ३१. जंगल ३२. जंगल ३३. जंगल ३४. जंगल ३५. जंगल ३६. जंगल ३७. जंगल ३८. जंगल ३९. जंगल ४०. जंगल ४१. जंगल ४२. जंगल ४३. जंगल ४४. जंगल ४५. जंगल ४६. जंगल ४७. जंगल ४८. जंगल ४९. जंगल ५०. जंगल ५१. जंगल ५२. जंगल ५३. जंगल ५४. जंगल ५५. जंगल ५६. जंगल ५७. जंगल ५८. जंगल ५९. जंगल ६०. जंगल ६१. जंगल ६२. जंगल ६३. जंगल ६४. जंगल ६५. जंगल ६६. जंगल ६७. जंगल ६८. जंगल ६९. जंगल ७०. जंगल ७१. जंगल ७२. जंगल ७३. जंगल ७४. जंगल ७५. जंगल ७६. जंगल ७७. जंगल ७८. जंगल ७९. जंगल ८०. जंगल ८१. जंगल ८२. जंगल ८३. जंगल ८४. जंगल ८५. जंगल ८६. जंगल ८७. जंगल ८८. जंगल ८९. जंगल ९०. जंगल ९१. जंगल ९२. जंगल ९३. जंगल ९४. जंगल ९५. जंगल ९६. जंगल ९७. जंगल ९८. जंगल ९९. जंगल १००. जंगल १०१. जंगल १०२. जंगल १०३. जंगल १०४. जंगल १०५. जंगल १०६. जंगल १०७. जंगल १०८. जंगल १०९. जंगल ११०. जंगल १११. जंगल ११२. जंगल ११३. जंगल ११४. जंगल ११५. जंगल ११६. जंगल ११७. जंगल ११८. जंगल ११९. जंगल १२०. जंगल १२१. जंगल १२२. जंगल १२३. जंगल १२४. जंगल १२५. जंगल १२६. जंगल १२७. जंगल १२८. जंगल १२९. जंगल १३०. जंगल १३१. जंगल १३२. जंगल १३३. जंगल १३४. जंगल १३५. जंगल १३६. जंगल १३७. जंगल १३८. जंगल १३९. जंगल १४०. जंगल १४१. जंगल १४२. जंगल १४३. जंगल १४४. जंगल १४५. जंगल १४६. जंगल १४७. जंगल १४८. जंगल १४९. जंगल १५०. जंगल १५१. जंगल १५२. जंगल १५३. जंगल १५४. जंगल १५५. जंगल १५६. जंगल १५७. जंगल १५८. जंगल १५९. जंगल १६०. जंगल १६१. जंगल १६२. जंगल १६३. जंगल १६४. जंगल १६५. जंगल १६६. जंगल १६७. जंगल १६८. जंगल १६९. जंगल १७०. जंगल १७१. जंगल १७२. जंगल १७३. जंगल १७४. जंगल १७५. जंगल १७६. जंगल १७७. जंगल १७८. जंगल १७९. जंगल १८०. जंगल १८१. जंगल १८२. जंगल १८३. जंगल १८४. जंगल १८५. जंगल १८६. जंगल १८७. जंगल १८८. जंगल १८९. जंगल १९०. जंगल १९१. जंगल १९२. जंगल १९३. जंगल १९४. जंगल १९५. जंगल १९६. जंगल १९७. जंगल १९८. जंगल १९९. जंगल २००. जंगल २०१. जंगल २०२. जंगल २०३. जंगल २०४. जंगल २०५. जंगल २०६. जंगल २०७. जंगल २०८. जंगल २०९. जंगल २१०. जंगल २११. जंगल २१२. जंगल २१३. जंगल २१४. जंगल २१५. जंगल २१६. जंगल २१७. जंगल २१८. जंगल २१९. जंगल २२०. जंगल २२१. जंगल २२२. जंगल २२३. जंगल २२४. जंगल २२५. जंगल २२६. जंगल २२७. जंगल २२८. जंगल २२९. जंगल २३०. जंगल २३१. जंगल २३२. जंगल २३३. जंगल २३४. जंगल २३५. जंगल २३६. जंगल २३७. जंगल २३८. जंगल २३९. जंगल २४०. जंगल २४१. जंगल २४२. जंगल २४३. जंगल २४४. जंगल २४५. जंगल २४६. जंगल २४७. जंगल २४८. जंगल २४९. जंगल २५०. जंगल २५१. जंगल २५२. जंगल २५३. जंगल २५४. जंगल २५५. जंगल २५६. जंगल २५७. जंगल २५८. जंगल २५९. जंगल २६०. जंगल २६१. जंगल २६२. जंगल २६३. जंगल २६४. जंगल २६५. जंगल २६६. जंगल २६७. जंगल २६८. जंगल २६९. जंगल २७०. जंगल २७१. जंगल २७२. जंगल २७३. जंगल २७४. जंगल २७५. जंगल २७६. जंगल २७७. जंगल २७८. जंगल २७९. जंगल २८०. जंगल २८१. जंगल २८२. जंगल २८३. जंगल २८४. जंगल २८५. जंगल २८६. जंगल २८७. जंगल २८८. जंगल २८९. जंगल २९०. जंगल २९१. जंगल २९२. जंगल २९३. जंगल २९४. जंगल २९५. जंगल २९६. जंगल २९७. जंगल २९८. जंगल २९९. जंगल ३००. जंगल ३०१. जंगल ३०२. जंगल ३०३. जंगल ३०४. जंगल ३०५. जंगल ३०६. जंगल ३०७. जंगल ३०८. जंगल ३०९. जंगल ३१०. जंगल ३११. जंगल ३१२. जंगल ३१३. जंगल ३१४. जंगल ३१५. जंगल ३१६. जंगल ३१७. जंगल ३१८. जंगल ३१९. जंगल ३२०. जंगल ३२१. जंगल ३२२. जंगल ३२३. जंगल ३२४. जंगल ३२५. जंगल ३२६. जंगल ३२७. जंगल ३२८. जंगल ३२९. जंगल ३३०. जंगल ३३१. जंगल ३३२. जंगल ३३३. जंगल ३३४. जंगल ३३५. जंगल ३३६. जंगल ३३७. जंगल ३३८. जंगल ३३९. जंगल ३४०. जंगल ३४१. जंगल ३४२. जंगल ३४३. जंगल ३४४. जंगल ३४५. जंगल ३४६. जंगल ३४७. जंगल ३४८. जंगल ३४९. जंगल ३५०. जंगल ३५१. जंगल ३५२. जंगल ३५३. जंगल ३५४. जंगल ३५५. जंगल ३५६. जंगल ३५७. जंगल ३५८. जंगल ३५९. जंगल ३६०. जंगल ३६१. जंगल ३६२. जंगल ३६३. जंगल ३६४. जंगल ३६५. जंगल ३६६. जंगल ३६७. जंगल ३६८. जंगल ३६९. जंगल ३७०. जंगल ३७१. जंगल ३७२. जंगल ३७३. जंगल ३७४. जंगल ३७५. जंगल ३७६. जंगल ३७७. जंगल ३७८. जंगल ३७९. जंगल ३८०. जंगल ३८१. जंगल ३८२. जंगल ३८३. जंगल ३८४. जंगल ३८५. जंगल ३८६. जंगल ३८७. जंगल ३८८. जंगल ३८९. जंगल ३९०. जंगल ३९१. जंगल ३९२. जंगल ३९३. जंगल ३९४. जंगल ३९५. जंगल ३९६. जंगल ३९७. जंगल ३९८. जंगल ३९९. जंगल ४००. जंगल ४०१. जंगल ४०२. जंगल ४०३. जंगल ४०४. जंगल ४०५. जंगल ४०६. जंगल ४०७. जंगल ४०८. जंगल ४०९. जंगल ४१०. जंगल ४११. जंगल ४१२. जंगल ४१३. जंगल ४१४. जंगल ४१५. जंगल ४१६. जंगल ४१७. जंगल ४१८. जंगल ४१९. जंगल ४२०. जंगल ४२१. जंगल ४२२. जंगल ४२३. जंगल ४२४. जंगल ४२५. जंगल ४२६. जंगल ४२७. जंगल ४२८. जंगल ४२९. जंगल ४३०. जंगल ४३१. जंगल ४३२. जंगल ४३३. जंगल ४३४. जंगल ४३५. जंगल ४३६. जंगल ४३७. जंगल ४३८. जंगल ४३९. जंगल ४४०. जंगल ४४१. जंगल ४४२. जंगल ४४३. जंगल ४४४. जंगल ४४५. जंगल ४४६. जंगल ४४७. जंगल ४४८. जंगल ४४९. जंगल ४५०. जंगल ४५१. जंगल ४५२. जंगल ४५३. जंगल ४५४. जंगल ४५५. जंगल ४५६. जंगल ४५७. जंगल ४५८. जंगल ४५९. जंगल ४६०. जंगल ४६१. जंगल ४६२. जंगल ४६३. जंगल ४६४. जंगल ४६५. जंगल ४६६. जंगल ४६७. जंगल ४६८. जंगल ४६९. जंगल ४७०. जंगल ४७१. जंगल ४७२. जंगल ४७३. जंगल ४७४. जंगल ४७५. जंगल ४७६. जंगल ४७७. जंगल ४७८. जंगल ४७९. जंगल ४८०. जंगल ४८१. जंगल ४८२. जंगल ४८३. जंगल ४८४. जंगल ४८५. जंगल ४८६. जंगल ४८७. जंगल ४८८. जंगल ४८९. जंगल ४९०. जंगल ४९१. जंगल ४९२. जंगल ४९३. जंगल ४९४. जंगल ४९५. जंगल ४९६. जंगल ४९७. जंगल ४९८. जंगल ४९९. जंगल ५००. जंगल ५०१. जंगल ५०२. जंगल ५०३. जंगल ५०४. जंगल ५०५. जंगल ५०६. जंगल ५०७. जंगल ५०८. जंगल ५०९. जंगल ५१०. जंगल ५११. जंगल ५१२. जंगल ५१३. जंगल ५१४. जंगल ५१५. जंगल ५१६. जंगल ५१७. जंगल ५१८. जंगल ५१९. जंगल ५२०. जंगल ५२१. जंगल ५२२. जंगल ५२३. जंगल ५२४. जंगल ५२५. जंगल ५२६. जंगल ५२७. जंगल ५२८. जंगल ५२९. जंगल ५३०. जंगल ५३१. जंगल ५३२. जंगल ५३३. जंगल ५३४. जंगल ५३५. जंगल ५३६. जंगल ५३७. जंगल ५३८. जंगल ५३९. जंगल ५४०. जंगल ५४१. जंगल ५४२. जंगल ५४३. जंगल ५४४. जंगल ५४५. जंगल ५४६. जंगल ५४७. जंगल ५४८. जंगल ५४९. जंगल ५५०. जंगल ५५१. जंगल ५५२. जंगल ५५३. जंगल ५५४. जंगल ५५५. जंगल ५५६. जंगल ५५७. जंगल ५५८. जंगल ५५९. जंगल ५६०. जंगल ५६१. जंगल ५६२. जंगल ५६३. जंगल ५६४. जंगल ५६५. जंगल ५६६. जंगल ५६७. जंगल ५६८. जंगल ५६९. जंगल ५७०. जंगल ५७१. जंगल ५७२. जंगल ५७३. जंगल ५७४. जंगल ५७५. जंगल ५७६. जंगल ५७७. जंगल ५७८. जंगल ५७९. जंगल ५८०. जंगल ५८१. जंगल ५८२. जंगल ५८३. जंगल ५८४. जंगल ५८५. जंगल ५८६. जंगल ५८७. जंगल ५८८. जंगल ५८९. जंगल ५९०. जंगल ५९१. जंगल ५९२. जंगल ५९३. जंगल ५९४. जंगल ५९५. जंगल ५९६. जंगल ५९७. जंगल ५९८. जंगल ५९९. जंगल ६००. जंगल ६०१. जंगल ६०२. जंगल ६०३. जंगल ६०४. जंगल ६०५. जंगल ६०६. जंगल ६०७. जंगल ६०८. जंगल ६०९. जंगल ६१०. जंगल ६११. जंगल ६१२. जंगल ६१३. जंगल ६१४. जंगल ६१५. जंगल ६१६. जंगल ६१७. जंगल ६१८. जंगल ६१९. जंगल ६२०. जंगल ६२१. जंगल ६२२. जंगल ६२३. जंगल ६२४. जंगल ६२५. जंगल ६२६. जंगल ६२७. जंगल ६२८. जंगल ६२९. जंगल ६३०. जंगल ६३१. जंगल ६३२. जंगल ६३३. जंगल ६३४. जंगल ६३५. जंगल ६३६. जंगल ६३७. जंगल ६३८. जंगल ६३९. जंगल ६४०. जंगल ६४१. जंगल ६४२. जंगल ६४३. जंगल ६४४. जंगल ६४५. जंगल ६४६. जंगल ६४७. जंगल ६४८. जंगल ६४९. जंगल ६५०. जंगल ६५१. जंगल ६५२. जंगल ६५३. जंगल ६५४. जंगल ६५५. जंगल ६५६. जंगल ६५७. जंगल ६५८. जंगल ६५९. जंगल ६६०. जंगल ६६१. जंगल ६६२. जंगल ६६३. जंगल ६६४. जंगल ६६५. जंगल ६६६. जंगल ६६७. जंगल ६६८. जंगल ६६९. जंगल

इजिप्तवरील स्वारी करण्यापूर्वी नेपोलियन बोनापार्ट आपल्या सैन्याला म्हणाला, सैनिकहो, तुम्ही आज जो विजय मिळवाल त्याचे परिणाम अतिशय दूरगामी असतील, त्याच्या लाभ-हानीचा हिशोब करणं अशक्य असेल. १७९९ साली नेपोलियनने केलेली ही भविष्यवाणी आज शब्दशः खरी ठरली आहे.

फ्रान्समधील दंगली आणि भास्त

मोहोर

वास्तविक भारतीय

संस्कृतीपासून तुटलेले असतात, दुरावलेले असतात.

उत्तर आफ्रिकेतून फ्रान्समध्ये स्थायिक झालेले लाखो लोक धर्माने मुस्लीम आहेत. ताच्या घटनेत मारला गेलेला कोवळा मुलगाही अल्जिरियन होता. तो मुस्लीम होता की नाही, याचा शोध मी घेतलेला नाही. परंतु तो अल्जिरियन होता म्हणून फ्रान्समध्ये दंगली पेटल्या. उत्तर आफ्रिकेतून आलेले मुस्लीम मागासलेले आहेत, त्यांनी फ्रेंच संस्कृती आव्वसात केलेली नाही म्हणून ते दंगेपोषक करतात अशी सर्वसामान्य फ्रेंच लोकांची धारणा आहे. फ्रेंच राज्यक्रांतीत राजा, उमराव, धर्मगुरू यांना ठार करण्यात आले. कारण लोकांच्या शोषणात राजासोबत चर्चही सामील होतं. त्यामुळे क्रांतीपश्चात फ्रान्समध्ये असा कायदा करण्यात आला की, कोणत्याही सार्वजनिक स्थळी म्हणजे सरकारी कार्यालय, शाळा वा महाविद्यालय इथे कोणीही कोणत्याही धर्माचे एकही चिन्ह वा प्रतीक अंगावर बाळगता कामा नये. उत्तर आफ्रिकेतून स्थलांतरित झालेले लाखो लोक मुस्लीम होते. आज फ्रान्समध्ये दीड हजारापेक्षा जास्त मशिदी आहेत. काही मुस्लीम मुली हिजाब घालून शाळेत गेल्या तेव्हा शाळा आणि महाविद्यालयांनी त्यांना बदलफ केलं. १९८९ मध्ये या मुद्यावरून फ्रान्समध्ये जनक्षोभ उसळला होता. अनेक वर्षे हा प्रश्न धुमसत होता. न्यायालयाने शाळा-महाविद्यालयांचा निर्णय रद्द केला आणि मुस्लीम मुलींचा हिजाब घालून शाळेत जाण्याचा मार्ग मोकळा झाला.

मात्र 'आतले आणि बाहेरचे' हा प्रश्न आजही फ्रान्समध्ये धुमसत असतो. त्यातून हा हिंसाचार उसळला आहे. स्वातंत्र्य, समता, बंधुता ही तीन मूल्ये फ्रेंच क्रांतीने मानवजातीला दिली, हे अर्थसत्य आहे. कारण ही तिन्ही मूल्ये मुळात राष्ट्रवादाशी जोडलेली होती. 'आपण एका राष्ट्रचे नागरिक आहोत म्हणून आपण समान आहोत. राजा, उमराव, धर्मगुरू यांना विशेषाधिकार असता कामा नयेत, आपण सर्व नागरिक आहोत म्हणून सर्वांना सारखंच स्वातंत्र्य आहे आणि म्हणून आपल्यामध्ये बंधुता असायला हवी. कारण जन्माधिष्ठित विषमता आता संपुष्टात आली आहे' या विचारधारेचा प्रसार करणारे 'जॅकोबिन क्लब' युरोपातील अनेक देशांत स्थापन झाले होते. फ्रान्स वगळता सर्व युरोपियन देशांत राजेशाही होती. या जॅकोबिन क्लबनी नेपोलियनच्या आक्रमणांचे स्वागत केलं होतं. 'राजेशाहीपासून, चर्चपासून मुक्ती देण्यासाठी आपण आक्रमण करतो आहोत' अशीच नेपोलियनची धारणा होती. फ्रेंच क्रांतीतील या साम्राज्यवादी राष्ट्रवादाकडे अनेक युरोपांचे दुर्लक्ष झालं आहे. त्यामुळे आजही फ्रेंच संस्कृतीचा अभिमान असणारे फ्रेंच लोक आफ्रिकेचा तिरस्कार करतात.

डॉ. राममनोहर लोहिया यांनी 'समाजवाद : काळा-गोरा' अशी मांडणी केली होती. भांडवलशाही आणि समाजवाद हे दोन्ही युरोपियन संस्कृतीचे आविष्कार आहेत. या दोन्ही व्यवस्था अविकसित असलेल्या विारयुरोपियन राष्ट्रांचे प्रश्न सोडवू शकत नाहीत. भारताने, विशेषतः आशियाने आपला वेगळा समाजवाद सिद्ध करायला हवा, अशी मांडणी डॉ. लोहियांनी केली होती. कारण आशियायी देशांमध्ये विकेंद्रीत अर्थव्यवस्था, विकेंद्रीत राज्यव्यवस्था आजही अस्तित्वात आहे. स्वातंत्र्य, समता, बंधुता, सामाजिक न्याय या आधुनिक मूल्यांची सांगड विविधदेशी अर्थातच विकेंद्रीत अर्थ-राज्य व्यवस्थेशी घालायला हवी हा लोहियांच्या विचारांचा कंद आहे. महान्या गांधींच्या विचारांना आधुनिक परिभाषेत मांडण्याचा प्रयत्न डॉ. लोहिया करत होते. त्यात त्यांना यश मिळालं की नाही, हा वेगळा मुद्दा आहे. परंतु फ्रेंच राज्यक्रांतीच्या मूल्यांची सांगड विविधदेशी घालण्याची गरज फ्रान्सच्या बुद्धिजीवी वा सत्ताधारी वर्गालाही वाटत नाही ही समस्या आहे. त्यामुळे वांशिक संघर्ष फ्रान्सच्या वाट्याला आला आहे. विविधतेला सामावून घ्यायचं हा धडा फ्रान्सने भारत सोडा पण इंग्लंडकडून तरी शिकायला हवा. फ्रेंच राष्ट्रवाद वा हिंदू राष्ट्रवाद दोघांनाही आपापल्या देशातील विविधतेला सामावून घेता येत नाही.

('साप्ताहिक साधना' च्या सौजन्याने)

हा वाक्प्रचारही फ्रेंच राज्यक्रांतीमुळे प्रचाराला आला. त्यानंतरही फ्रान्समध्ये राजकीय स्थैर्य नव्हतं. मात्र 'बॅंस्तोल'चा तुरुंग लोकांनी फोडला तो दिवस-१४ जुलै १८८९, हा क्रांतीदिन मानला जातो. १८ व्या आणि १९ व्या शतकात युरोपची राजकीय, आर्थिक, आणि सांस्कृतिक सत्ता जगभर दृढ झाली. तिच्या द्वारा आधुनिकतेचे (मॉडर्निझम) लोण जगभर पसरले. इतर समाज-उदाहरणाथं भारतीय, चिनी, इस्लामी इत्यादी समाज-आधुनिक समाजाच्या विरोधात पारंपरिक समाज उरले. 'या समाजातील अनेक विचारवंत धुरिणांनाही आपापल्या समाजात सुधारणा केली पाहिजे ही गोष्ट मनोमन पटली' असं मे. पुं. रो योनी नोंदवलं आहे. या काळात नेपोलियनने इजिप्तवर स्वारी केली होती.

सुनील तांबे

युरोपियन संस्कृतीचं श्रेष्ठत्व आणि इस्लामी वा आफ्रिकन संस्कृतीबद्दलचा तिरस्कार नेपोलियनमध्ये आणि नेपोलियनच्या सैन्यात भिनला होता. मात्र आधुनिकतेला साजेशी अभ्यासाची परंपराही होती. त्यामुळे 'इजिप्टोलांजी' नावाचं शास्त्र फ्रेंच अभ्यासकांनी विकसित केलं. अरबांना सुसंस्कृत करण्याची जबाबदारी त्यांनी स्वीकारली होती. प्रत्यक्षात या सर्व फ्रेंचांच्या वसाहती होत्या.

नेपोलियनने इजिप्त पादाक्रांत केला १७९९ मध्ये, १८३० सालात फ्रेंच सैन्याने अल्जिरिया ताब्यात घेतला. तिथून उत्तर आफ्रिकेत फ्रेंचांचा शिरकाव झाला. साम्राज्यवादी शोषण सुरु झालं. तेव्हापासून उत्तर आफ्रिकेचा इतिहास, भाषा, साहित्य, संस्कृती यांचा अभ्यास युरोपने सुरु केला. आजही ती परंपरा कायम आहे. आल्बेर काम्यू हा फ्रेंच लेखक अल्जिरियन होता. आपण फ्रेंच आहोत की अल्जिरियन हा गुंता त्याला सोडवता येत नव्हता. त्याने फ्रेंच संस्कृती आत्मसात केली होती मात्र तो जन्माने आणि संस्कृतीने अल्जिरियन होता.

फ्रान्समधील राज्यक्रांती दलित-श्रमिकांनी केली; परंतु त्याचं नेतृत्व मध्यमवर्गाकडे म्हणजे वकील, वैज्ञानिक, व्यापारी, उद्योजक यांच्याकडे होतं. त्यांच्यासाठी कार्ल मार्क्सने 'बुर्जुजी' हा शब्द वापरला. मार्क्सवादाचे नियम न्यूनच्या सिद्धांताप्रमाणे विश्वव्यापी आहेत अशी मार्क्सवाद्यांची धारणा आहे. त्यामुळे जगातील सर्व समाजांत मध्यमवर्ग पुरोगामी असतो अशीही मार्क्सवाद्यांची धारणा आहे.

युरोपेशियाय अन् संस्कृती जेव्हा या दृष्टीतून आपल्याकडे पाहतात तेव्हा त्या स्वतःलाच परक्या होतात. आपली संस्कृती म्हणजे सुधारणी अशी एक वस्तू आहे असं त्यांना वाटतं. आपल्या संस्कृतीला वस्तूस्वात पाहिल्यामुळे त्या स्वतःची आविष्कारशीलता गमावतात. हाच पेच आल्बेर काम्यूला पडला होता. फ्रान्सची संस्कृती आत्मसात करून त्याने हा प्रश्न सोडवण्याचा प्रयत्न केला आणि अल्जिरियापासून तो दुरावला. भारतातील अनेक पुरोगामी फ्रेंच राज्यक्रांतीची तत्वं विशेषतः धर्मनिरपेक्षता वा 'सेक्युलॅरिझम'चं तत्वं भारतातही तसंच लागू करावं असा आग्रह धरतात. तेव्हा ते

लढण्यात खर्च केला होता. सोळाव्या लुईने अमेरिकन राज्यक्रांतीला पैसा पुरवला. फ्रान्सच्या आर्थिक मदतीशिवाय अमेरिकन राज्यक्रांती अशक्यच होती, असं काही इतिहासकारांचं मत आहे. ह्या खर्चांमुळे फ्रान्सची आर्थिक स्थिती डबघाईला आली होती. कॅथॉलिक चर्च आणि उमराव यांच्याकडे बहुतेक सर्व जमीन आणि संपत्ती होती. त्यांना करातून सूटही देण्यात आली होती. त्यामुळे राज्य चालवण्याचा भार बहुसंख्य गरीबांवर होता. आर्थिक परिस्थिती इतकी वाईट होती की, राजवाड्याचा खर्च नियत नव्हता. त्यामुळे करांमध्ये वाढ करण्याचा निर्णय लुईने घेतला. त्याच्या अर्थमंत्र्याने राजीनामा दिला तेव्हा फ्रान्सचा राजा सोळावा लुई हताशपणे म्हणाला, मला राजीनामा देता येत नाही.

अमेरिकेची राज्यघटना प्रसिद्ध झाल्यानंतर दोन वर्षांनी फ्रान्सच्या जनतेने राजाच्या विरोधात बंड केलं. बास्टीलचा तुरुंग आंदोलकांनी फोडला तेव्हा सोळाव्या लुईने विचारलं, हे बंड आहे का? त्यावर त्याचा एक मंत्री उतरला, नाही महाराज, ही क्रांती आहे.

तिसर्या महिन्यातच हजारा उपाशी महिला व्हासंयच्या राजवाड्यावर मोर्चांनी आल्या. 'आमच्या मुलांना पाव द्या', अशा घोषणा त्या करत होत्या. त्याच वेळी राणीने ते जगप्रसिद्ध उतर दिलं- 'पाव मिळत नसेल तर केक खा.' अखेरीस राजाला कोर्टापुढे उभं करण्यात आलं आणि मृत्युदंडाची शिक्षा ठोठावण्यात आली. एक दिवस राजाने आपल्या कुटुंबासोबत घालवला. 'उद्या पुन्हा भेटू' असं म्हणून तो आपल्या कोर्टडीत गेला. दुसऱ्या दिवशी गिलोटीनवर त्याची मान धडावेगळी करण्यात आली. गिलोटीन चालवण्याने राजाचं मुंडक केसाला पकडून उंच धरलं, त्यावेळी जमावाने क्रांतीचा जयजयकार केला.

काही दिवसांनी राणीला - मारी आंतवानेनला - गिलोटीनवर चढवण्यात आलं. राणीने सफेद रंगाचा पोषाख केला होता. तिला गिलोटीनकडे नेताना लोक शिब्याशापांचा वर्षाव करत होते. हसत होते. गिलोटीनवर चढवण्याकडे गिने क्षमायाचना केली. चर्चच्या कळसाकडे पाहून म्हणाली, मी आता नवऱ्याला भेटायला जाते. काही क्षणात तिचं शिर जमिनीवर पडलं.

त्यानंतर गिलोटीनने क्रांतीकारकांचीही मुंडकी उडवली. विचारवंतांनी भले क्रांतीला प्रेरणा दिली असेल, वैचारिक आशय दिला असेल, स्वातंत्र्य, समता आणि बंधुता ह्या मूल्यांची द्राही फिरवली असेल; पण क्रांतीची सूत्रं जमावाच्या हाती गेली होती. क्रांती आपल्या पिलाना खाऊन टाकते,

फरक आहे. त्यानंतर तिसरे वर्ष पूर्ण होण्यात ३६ दिवसांचा फरक आहे. त्यामुळेच सौर महिना आणि चांद्रमास यांचा समतोल साधण्यासाठी भारतीय कालगणनेने ३२ महिने आणि १६ दिवसांनी अधिक मास स्थापन केला आहे.

या महिन्यात सर्व प्रकारचे शुभ विवाह वा कार्य करण्यास मनाई आहे. या काळात पुराण श्रवण, देवकथा, पुण्यकार्ये, उपवास, स्नान, दान, भगवान शिवाची पूजा, ज्योतिर्लिंगाची पूजा, जलाभिषेक, रुद्राभिषेक, शिवाचर्चन, संकीर्तन, पूजा, भजन अशी सर्व धार्मिक कार्ये केली जातात. भगवान शिवाची आराधना, पुराण श्रवण आणि नामस्मरण केल्याने सर्व अशुभ दूर होतात अशी भाविकांची श्रद्धा आहे. श्री विष्णूची पूजा करणे, गीता पठण करणे, श्री राम कृष्णाच्या नावाने नमस्ते जपणे, अष्टाश्र नारायण मंत्र, द्वादशाक्षर श्री वासुदेव मंत्र, अन्नदान करणे इत्यादी शुभ कर्मे करतो त्या व्यक्तीला गोलोकात प्रवेश मिळतो असेही भाविक मानतात. अधिकतम भगवान विष्णूचे अवतार उत्सवदेखील साजरे केले जाऊ शकतात. यामध्ये वामन जयंती, पार्श्वनाथ जयंती, रामनवमी, नरसिंह जयंती आणि कृष्ण जन्माष्टमी यांचा समावेश आहे. या प्रसंगी त्यांच्या अवताराच्या कथेचे पारायण, स्तोत्र संगीत आदी विधी पार पडतात. अधिक मासामध्ये अन्नदान करण्याचे विशेष महत्त्व सांगितले जाते. या संपूर्ण महिन्यात दररोज वा जमेल तसे अन्नदान करावे. ३३ जोडप्यांना जेवायला बोलावून त्यांचा यथाशक्ती सन्मान करावा. खेरीज या काळात जावयाला भेटवस्तू देण्याचेही महत्त्व आहे. या महिनाभरात जमेल तसे जावयाला जेवायला बोलावून त्याला अनाश्रुते वाण देणे महत्त्वाचे मानले जाते. जावयाबरोबरच लेकीलाही यथाशक्ती भेटवस्तू दिली जाते. काही घरांमध्ये या मासानिमित्त सोमेश्वर एकरं येऊन गरजुंना मदतही करताताना दिसतात. अशाप्रकारे प्रत्येक जण आपल्या भावना, संवेदनांनिशी या मासाचा आनंद घेते.

अधिक मास आषाढ अमावस्येच्या दुसऱ्या दिवसानंतर सुरु होत आहे. आषाढ अमावस्या हादेखील एक महत्त्वपूर्ण दिवस आहे. या अमावस्येला दीपपूजा केली जाते. त्या दिवशी घरातील सर्व दीप स्वच्छ करून, तेल-वात करून प्रज्वलित केले जातात. त्याची यथासांग पूजा केली जाते. काही घरांमध्ये कणकेचे वा बाजरीच्या भरड्याचे दिवे करून

दीपपुजेसह आला अधिक श्रावण

नैवेद्य दाखवला जातो. दिव्यांची आरास रांगोळीने सुशोभित केली जाते. अशा प्रकारे अंधाऱ्या रात्री प्रकाशमान करणाऱ्या दीपांप्रती कृतज्ञता व्यक्त करून श्रावणाचे स्वागत करण्याची आपली विचारधारा वंदनीय म्हणावी लागेल. यंदा श्रावण अधिक असल्यामुळे दोन महिने या मनोरम मासाचा आनंद लुटता येणार आहे.

उर्मिला राजोपाध्ये

श्रावणात निसर्गाचे विलोभनीय रूप पहायला मिळते. भरलेली शेते-शिंवारे नजरेला अतीव आनंद देतात. शेतीच्या कामांची लगबग बघताना श्रमिकांप्रमाणेच भटक्यांचे मनही निसर्गात रमते. ऊन-सावल्यांचा रम्य खेळ त्यांना नित्याच्या व्यापतापापासून दूर नेतो. सध्या वर्षा पर्यटनाचे प्रमाण वाढले आहे. त्यातही भातलागवणीचा आनंद देणाऱ्या कार्यक्रमांची रेलचेलही वाढली आहे. त्यामुळे यापूर्वी शेतीच्या कामाचा अनुभव नसणारे पण त्याचे अप्रूप असणारे, वा तो आनंद घेऊ इच्छिणारे लोक आवजून अशा कार्यक्रमांकडे वळताना दिसत आहेत. गेल्या काही वर्षांमध्ये या पर्यटनाने आकार घेणे हे कृषी उद्योगाला मिळालेले नवे वळण आहे, असेही आपण म्हणू शकतो. सहाजिकच यंदा श्रावण अधिक असल्यामुळे पर्यटक आणि शेतकऱ्यांचा हा आनंदही द्विगुणीत होणार आहे, असे म्हणावे लागेल.

श्रावणाचे महत्त्व हेच की तो अनेक सुंदर रूढी-प्रथा-

झोके घेणारी मुले पाहिली की आपले मनही आनंदाच्या लाटांवर झुलत असल्यासारखे वाटते.

अर्थात यंदा या सणावारांची सुरुवात होण्यास थोडा अवधी असला तरी आतापासूनच त्याचे वेध लागले आहेत. देव्हारा सजला आहे. अधिकाऱ्या निमित्ताने त्यात विविध देवताही विराजमान झालेल्या आहे. त्यामुळे ही आनंदोत्सवाची मंगलमय सुरुवात आहे, हे नक्की. श्रावण सर्वव्यापी आहे. ऊन श्रमवणारे आणि सावली सुखवणारी असली तरी या दोन्ही स्थिती सतत बदलत असतात ही समज देणारा हा काळ. म्हणूनच तो अधिक रम्य आणि मंगलमय आहे. श्रावण आणि अधिक हे दोन्ही मास कोणाला पूजा-अर्चामध्ये अडकवून ठेवात तर कोणाला आनंदाचे रंग उधळण्याची मुक्त सूट देतात. एकीकडे कर्मकांडांचे महत्त्व सांगतानाच ते एकमेकांशी स्नेहबंध सुधारण्याचे मंगलमय मुहूर्तही घेऊन येतात. सजलेल्या निसर्गात जाऊन रममाण होण्याची संधी देणारे अनेक सण, व्रतवैकल्ये आपल्याला नवऊर्जा आणि नवचेतना देऊन जातात. आसक्ती आणि निवृत्तीचे भान देऊन जातात. आनंदालाही आध्यात्माची चौकट आहे. हा विचारही अशा संगमामुळे जागृत होतो. सुखाचा संयमाने स्वीकार करणे आणि मिळालेल्या प्रत्येक चांगल्या गोष्टीसाठी कृतज्ञतेची भावना व्यक्त करण्याची शिकवण अशा संस्कारांमुळेच मिळत जाते. म्हणूनच श्रावण शेतात परेलेल्या धान्याचे आणि मनात परेलेल्या सद्विचारांचे पोषण करतो, असे म्हणता येईल.

आताही असाच एक सुंदर काळ सुरु झाला आहे. लवकरच सणवार साजरे होतील. आपली धांदल उडवून देतील. मंगळगौर, नागपंचमी, राखी पौर्णिमा, गोकुळाष्टमी असे सण नेहमीच्या धामधुमीत पार पडतील. नवीन वस्त्रांची सजळसुखावेळ. बहीण-भावांमधल्या नात्याला प्रेमाची आणखी एक गाठ दृढ करेल. देववाराळुंदांमध्ये कथा-कीर्तन पार पडतील. कुठलेसे महाराज प्रवचने सांगतील. वृद्ध महिला मनोभावे पूजा करतील. आपल्या घरातले गोकुळ आरोग्यसंपन्न राहो, अशा मंगल कामनेनिशी माता देवापुढे सांजदिव्या लावतील. हे सगळे उपचार पार पाडणे शक्य असेल तर सोन्याहून पिवळे... पण शक्य नसेल तर त्यांचा यथोचित मान राखत मनात मंगलमय विचारांचे आणि शुद्ध आचारांचे व्रत मात्र नक्की अंगिकारावे. कारण मशागत केलेल्या अशा मनातच सुविचारांची रुजवण होते आणि मग रोजचा दिवस अधिक तसेच श्रावणासमान आनंद देऊन जातो.

यंदा १८ जुलै ते १६ ऑगस्टदरम्यान अधिक श्रावण मास आहे. यंदाचा श्रावण रम्य आहे तर अधिक मास आराधना, दान-पुण्य वा इतर पारमार्थिक कामांसाठी महत्त्वपूर्ण आहे. दरम्यान, दीपपुजेच्या निमित्ताने आषाढ अमावस्यादेखील लक्षवेधी ठरणार आहे. श्रावण अधिक असल्यामुळे यंदा दोन महिने या मनोरम मासाचा आनंद लुटता येणार आहे. श्रावणी सणावारांना अवकाश असला तरी त्याचे वेध लागले आहेत. त्यानिमित्ताने...

रीच प्रतीक्षा केल्यानंतर आता सर्वदूर पावसाळा चांगली सुरुवात झाली आहे. ऋतूने कुस पालटली आहे. यंदा अधिक मास असल्यामुळे समस्त महिन्यालाच वेगळे महत्त्व असून अधिक श्रावण कसा साजरा करायचा, याचे वेत आखणे घरोघरी सुरु झाले असेलच. श्रावण रम्य आहे तर अधिक मास आराधना, दान-पुण्य वा यासारख्या अन्य पारमार्थिक कामांसाठी महत्त्वपूर्ण मास आहे. त्यामुळेच यंदा ही पर्वणी आनंददायी ठरणार आहे. या वर्षी दोन श्रावण महिने येत आहेत. १८ जुलै ते १६ ऑगस्ट दरम्यान अधिक मास आहे. बरोबर १९ वर्षांपूर्वी २००४ मध्येही अशीच परिस्थिती होती. त्या वेळीही १८ जुलै ते १६ ऑगस्ट या कालावधीत श्रावणातच अधिक मास झाला. अधिक मास हा अधि मास, संसारप मास, पुण्योत्तम मास, आसंक्रांति मास, मल्लिमलुच मास इत्यादी नावांनी देखील ओळखला जातो. ज्योतिषशास्त्राच्या गणनेनुसार, सूर्यमालेचे विश्व ३६० अंशांचे आहे. सूर्य एका वर्षात एकूण ३६५ दिवस आणि सहा तासांमध्ये एक परिक्रमा पूर्ण करतो तर चंद्र पाच तासांमध्ये ३५५ दिवस पूर्ण करतो. त्यामुळे सौर वर्ष आणि चांद्र वर्ष पूर्ण होण्यात ११ दिवसांचा

फरक आहे. त्यानंतर तिसरे वर्ष पूर्ण होण्यात ३६ दिवसांचा फरक आहे. त्यामुळेच सौर महिना आणि चांद्रमास यांचा समतोल साधण्यासाठी भारतीय कालगणनेने ३२ महिने आणि १६ दिवसांनी अधिक मास स्थापन केला आहे.

हितसंबंध महत्वाचे

संज्ञिक महत्वाचे मोठे निर्णय होताना नैतिक का अनैतिक, कायदेशीर का बेकायदेशीर, चूक का बरोबर किंवा चांगले का वाईट असा विचार निर्णायक महत्वाचा ठरत नाही. महत्वाचे व शाश्वत असतात ते हितसंबंध. हितसंबंधांच्या क्रूर लढाईत ज्या वर्गाचे, जातीचे, जमातीचे, भाषिक समूहाचे, विभागीय अस्मितेचे किंवा त्यांच्या स्थल-काल-परतले सोईस्कर आघाड्यांचे हितसंबंध बाजी मारून जातील त्यांच्या बाजूने निर्णय होतो. प्रत्येक निर्णयामागे तांत्रिक, सामाजिक, आर्थिक, कायदेशीर मुद्दे असतात हे जरी खरे असले तरी ते सर्व समजावून घेऊन त्याचे योग्य ते मिश्रण जमवत काळाचे भान राखत यशस्वी राजकारण करणारेच त्यांना हवा असलेला विकास साध्य करतात.

प्रदीप पुरंदरे

त्यासाठी आपापल्या हितसंबंधांमदल तीव्र भावना आणि किलर इन्टिन्कट असावी लागते. तीच नसेल तर भावड्या मंडळींच्या सदरिच्छा याद्वारांनाने व्यवहारात तसा काही अर्थ नसतो. केवळ तात्विक विजय हा काही प्रस्थापित विकासाला पर्याय होऊ शकत नाही. या दृष्टिने जलक्षेत्राकडे पाहिले तर अमुक धरण त्या ठिकाणीच का झाले, कालवा असाच का गेला, प्रकल्प का रखडला, विशिष्ट भागातच चाऱ्यांची कामे का झाली नाहीत, प्रवाही सिंचनाचे पाणी उपसावाल्यांनी मध्येच कसे उचलले, शेतीचे पाणी बघता बघता शहरांकडे का वळवले, कालवा अस्तरीकरणाला विरोध का होतो, वैधानिक विकास मंडळातून बरोबर 'वैधानिक' शब्द कसा वगळला जातो, राज्यापालीनी आदेश देऊनही मागास भागांच्या निधीचे अपहरण कसे होते, व्यवहार कायदाप्रमाणे करावयाची वजी कायदा 'व्यवहार्य' करण्याचा घाट कसा घातला जातो, न दुष्काळात एक तालुका दुसऱ्या तालुक्याचे टँकर भरून घ्यायला नकार देतो हे वास्तव असताना कोणत्यातल्या नद्यांचे पाणी मराठवाड्यात येईल अशा लोणकडी थापा का मारल्या जातात, मूळ कृष्णा-भीमा स्थिरीकरण योजनेचा पत्त्या नसताना कृष्णा-मराठवाडा योजनेवर खर्च का केला जातो, हजारो छोटे व शेकडो मध्यम/मोठे सिंचन प्रकल्प एक तर अपूर्ण किंवा नादुरूस्त असल्यामुळे तेथील पाण्याचा योग्य व पूर्ण वापर होत नसताना त्याकडे पूर्ण दुर्लक्ष करून एकदम शिरपुर पॅटर्नची साथ कशी येते, उसाचा भावाबद्दल आंदोलन करणा-या शेतक-यांच्या संघटना पाण्याबद्दल मात्र काशा गप्प बसतात अशा अनेक प्रश्नांची उबरे सट्टे मिळू शकतात. पुढाऱ्यांच्या मीनाचे अर्थ लागू शकतात. सर्व सामान्य शेतकऱ्यांस हे कळत नाही का? मग ते त्यांचे पाणी-हितसंबंध जपण्यासाठी आज काय करतात?

एकीकडे पर्यावरण आणि दुसरीकडे नदी जोड प्रकल्प अशा एकदम दोन परस्पर विरोधी टोकांमदल बोलणारी मंडळी संख्येने वाढत असताना बांधून पूर्ण झालेल्या सिंचन प्रकल्पातील पाण्याच्या समन्यायी वाटण्यासाठी मात्र कोणीच पुढे येत नाही. त्यासाठी संघटना नाहीत. त्यामुळे लाभक्षेत्रातील कोरडवाहू शेतकरी हतबल आहेत. असहाय्य आहेत. त्यांना लाभक्षेत्राचे कायदे लागू झाले, पाणी मात्र मिळत नाही. स्थानिक सत्ताधा-यांनी व अधिका-यांनी त्यांची पुरती कोंडी केली आहे. मग ते त्यांच्या परीने मार्ग काढायचा प्रयत्न करतात. 'त्यांना विरोध करू शकत नसाल तर त्यांच्यात सामील व्हा' (इफ यू कान्ट फाईट देम, जॉईन देम) या तत्वाचा अवलंब आमचा माळकरी-वारकरी-शेतकरी करतो. जात-जमात, भावकी किंवा पक्षीय राजकारण या माध्यमातून तो पुढाऱ्यांशी जवळीक साधतो. लाचलुचपतीच्या मार्गाने अधिकाऱ्यांशी मधुर संबंध ठेवतो. मिळून जाते कधी कधी पाणी! हक्क म्हणून सोडा, भीक तरी मिळते. विरोध केला तर ती ही मिळणार नाही. स्वाभिमानही परवडायला लागतो! शेवटी, काहीच जमले नाही तर शेती विकून तो मोकळा होतो. नाहीतरी पोराना आग्रह असतोच. काय ठेवेलंय शेतीत? काढून टाका अन चला शहरात! नवीन तंत्रज्ञानांनी आता सामुहिक कृती अवघड केली आहे. वैयक्तिक कृषी पंप, त्यासाठी वीज (प्रसंगी आकडा टाकून) आणि पीव्हीसी पाईव्ही लाईन्सचा एकदा जुगाड झाला तर पाण्यासाठी सामुहिक कृती कोण व का करेल? उपसा सिंचनाचे नियमन व नियंत्रण नाही तरी कधीच होत नाही. जल संपदा विभागाची तसे करण्याची क्षमताही नाही अन इच्छाही नाही. अनधिकृत नळ जोडणी आणि मोटारने पाणी खेचणे हा प्रकार तर नागरी भागातही आहे. आणि पाणी वापर संस्थांची आजची स्थिती कारखान्यातल्या अंतर्गत कामगार संघटनांसारखी आहे. खाजगीकरणाच्या मार्गावरचा एक थांबा ही त्या बाबत शासनाची छुपी भूमिका! पण हे असे किती काळ चालेल? विसंगती पोटात घेण्याची व काही तरी चलाख मार्ग काढून वेळ मारून घेण्याची व्यवस्थेची क्षमता अमर्याद आहे का? शहरे व उद्योग यांचे जल-हितसंबंध जपताना शेतीचे हितसंबंध मात्र कमातीचे दुखावले जात आहेत. त्यांच्यासाठी कोण लढणार आहे? मुळात ते स्वतः उभे राहतील का? ■ ■

संसारासाठी पतीच्या बरोबरीने, किंबहुना त्यापेक्षा अधिक कष्ट सोसणाऱ्या गृहिणीला योग्य तो मानसन्मान आणि संपत्तीतील समान हिस्सा मिळतोच असे नाही. आजपावेतो तिला हे संरक्षण देणारा कायदा अस्तित्वात नव्हता. मात्र एका खटल्याच्या सुनावणीच्या निमित्ताने मद्रास उच्च न्यायालयाने गृहिणीला पतीच्या स्वकष्टार्जित मालमत्तेत हक्क असल्याचे स्पष्ट केल्यामुळे एक महत्त्वपूर्ण पाऊल पुढे टाकले गेले आहे, असे म्हणावे लागेल.

साराला रथाची उपमा देऊन पती आणि पत्नी ही त्याची दोन चाके असतात, हे सांगणे सर्वांनाच परिचित आहे. मात्र प्रत्यक्षात संसाराची घुरा पेलणाऱ्या दुसऱ्या चाकाला समाज, कुटुंबव्यवस्था समान वागणूक देतो का, हा प्रश्न असून त्याचे गांभीर्य आजच्या समानतेचा उद्घोष करणाऱ्या काळातही कमी झालेले नाही. म्हणूनच आतापर्यंत सामाजिक पटलावर चघळल्या जाणारा हा विषय न्यायालयाने ऐणीवर आणला असून मद्रास उच्च न्यायालयाने यासंदर्भात नुक्ताच दिलेला एक निकाल या दृष्टीने महत्त्वाचा आहे. या निर्णयामध्ये गृहिणींना पतीच्या स्वकष्टार्जित मालमत्तेत समान हक्क असल्याचे म्हटले गेल्यामुळे आता त्यांच्या हक्कावर एक अर्थपूर्ण मोहोर उमटली आहे, असेही आणून म्हणू शकतो. माहेरचे घर सोडून पतीच्या घराला आपले घर आणि त्याच्या नातलग तसेच सभ्यासोयऱ्यांना आपली माणसे समजून अपार कष्ट घेणाऱ्या समस्त गृहिणींमदल या मुळे मोठा दिलासा मिळाला आहे. कारण आतापर्यंत तरी गृहिणींच्या आर्थिक हक्कांची स्वतंत्र कायदेशीर तरतूद अस्तित्वात नव्हती. म्हणूनच हा निकाल लक्षवेधी म्हणावा लागेल.

संसारात महिलांची कामगिरी अत्यंत महत्त्वाची असली तरी पूर्वीपासून दुय्यमत्व दिले गेलेला हा वर्ग अनेक प्रकारच्या ओड्यांखाली अडकलेला आढळतो. खरे पाहता आजची महिला शिक्षित- उच्च शिक्षित आहे, कमावती आहे. तिचे स्वतःचे वेगळे विचार आहेत. समाजाने तिच्या कामाची दखल घेतली आहे. मात्र हे सगळे कर्तृत्व एकीकडे आणि तिच्या प्रांपंचिक जबाबदाऱ्या एकीकडे... आजही विवाहानंतर अनेकींना कांरअर बासनात बांधून ठेवावे लागते. पतीचे काम सुकर व्हावे यासाठी घरातली बहुतांश जबाबदारी स्विकारावी लागते. काही अपवाद वगळले तर पतीचे प्रांपंचिक कामातील योगदान अनजूनही नोंद घेण्याइतके वाढलेले दिसत नाहीत. खेरीज मुलांचे शिक्षण, पालनपोषण, त्यांच्यासाठी वेळ देणे या आणि अशा जबाबदाऱ्या प्रामुख्याने तिच्याच अंगावर येऊन पडतात. त्यातही पतीने नोकरी बदलल्यानंतर त्याच्यासवे गाव-शहर सोडताना तिला आपल्या कारकिर्दीमध्ये तडजोड करण्याखेरीज पर्याय नसतो. त्यामुळेच एकमेक शिष्यण असले तरी विवाहित गृहिणींच्या त्याचा यथायोग्य लाभ आणि त्यापोटी होणारे अर्थार्जन साधता येतेच असे नाही. मात्र दुसरीकडे घरातही तिच्या कष्टाचे योग्य ते मोजमाप आणि योग्य तो आदर मिळताना दिसत नाही.

अनेक घरांमध्ये आजही पतीचाच शब्द अंतिम समजला जातो तर त्याच्या स्वकष्टार्जित कमाईमध्ये पत्नीचा हिस्सा अढेवला जातो. सहाजिकच ही स्थिती तिच्या भविष्यासाठी त्रासदायक ठरण्याची मोठी शक्यता नाकारता येत नाही. आजही बहुसंख्य पुरुष घराची नोंदणी आपल्याच नावे करताताना दिसतात. घराच्या वा अन्य मालमत्तेवर पत्नीचे नाव समाविष्ट करण्याचा विचार त्यांच्यामध्ये बघायला मिळत नाही. त्याच्या पगारातील रकमेतूनही तिच्या पर्याप्त गरजा भागण्याइतकी रक्कम खात्रीने मिळते असेही नाही. त्यामुळेच एकीकडे अफाट आणि विनामोबदला कष्ट करूनही मिळणारी दुय्यम वागणूक तर दुसरीकडे आर्थिक प्राप्ती वा लाभअभावी जाणवणारी असुरक्षितता येे । कात्रीत महिलांची अनेक वर्षे कुचंबणाच होत असल्याचे चित्र दिसते. म्हणूनच आता मद्रास उच्च न्यायालयाने निकाल देऊन गृहिणींच्या समानतेचा हक्काची

स्वाती पेशवे या विषयाचे विविध कंगोरे समोर आणले. कुटुंबाची बदलण्याची आशा निर्माण झाली आहे.

न्यायमूर्ती कृष्णन रामासामी यांनी हा निकाल देताना म्हटले आहे की, गृहिणीला पतीने त्याच्या कमाईने खरेदी केलेल्या मालमत्तेमध्ये समान वाटा मिळण्याचा हक्क असेल, कारण कुटुंबाची देखभाल करण्यासाठी पत्नीच्या पाटित्वाशिवाय तो पैसे कमावू शकत नाही. त्यामुळेच संपत्ती पतीच्या नावावर खरेदी केली गेली असली तरी ती त्यांच्या संयुक्त प्रयत्नांनी वाचवलेल्या पैशाने खरेदी केली गेली आहे, असे समजायला हवे. यासंबंधी आपले मत मांडताना ते पुढे म्हणाले की, पतीने कमाई करून किंवा पत्नीने सेवा करून कुटुंब आणि मुलांची देखभाल करून केलेले योगदान कल्याणासाठी असते. म्हणूनच हे दोघेही त्यांच्या संयुक्त प्रयत्नांनी जे काही कमावले त्यावर समान हक्कास पात्र आहेत. म्हणूनच योग्य गृहितक हेच की, फायदेशीर हित संयुक्तपणे त्या दोघांचे असायला हवे. न्यायमूर्ती पुढे म्हणतात की, पती आणि मुलांची काळजी घेण्यासाठी स्वतःला झोकून दिल्यानंतर गृहिणीकडे स्वतःचे म्हणण्यासारखे काहीही शिल्लक राहत नाही. गृहिणीने केलेल्या योगदानाची दखल घेण्यासाठी आतापर्यंत कोणताही कायदा तयार करण्यात आला नसला तरी न्यायमूर्ती म्हणाले की, न्यायालये हे योगदान ओळखू शकतात आणि महिलांना त्यांच्या बलिदानाचे बक्षीस देताना न्याय अधिकार मिळतील हे सुनिश्चित करू शकतात.

हा महत्त्वपूर्ण निर्णय एका प्रकरणाशी संबंधित निकालाद्वारे पुढे आला. एका व्यक्तीने १९६५ मध्ये लग्न केलेल्या त्याच्या पत्नीच्या विरोधात २०१६ चे दुसरे अपील निकाली काढताना हा निकाल देण्यात आला. या जोडण्याला दोन मुलगे आणि एक मुलगी आहे. आपल्या पत्नीविरोधात खटला दाखल करणारा पुरुष १९८२ पर्यंत भारतात काम करत होता. पुढे तो कामानिमित्त परदेशी गेला. १९८३ आणि १९९४ च्या दरम्यान तो देशाबाहेर होता. मात्र तिथून परतल्यानंतर त्याने आपल्या कमाईने खरेदी केलेली मालमत्ता हडप केल्याचा आरोप पत्नीवर केला. तिचे विवाहबाह्य संबंध असल्याचा आरोपही त्याने केला. २०१६ पासून उच्च न्यायालयाने दुसऱ्या अपीलाच्या प्रलंबित कालावधीत अपीलकर्त्याचा मृत्यू झाल्यामुळे त्याच्या मुलांनी वडिलांच्या पायावर पाऊल ठेवले आणि आईच्या विरोधात मालमत्तेचा खटला चालवला. पण या वयोवृद्ध महिलेचे प्रतिनिधित्व करणारे वकील व्ही. अनुषा यांनी अचुक युक्तिवाद मांडत

मध्ययुगातले मराठे
जेव्हा आपण शिवाजी राजांच्या स्वराज्याची चर्चा करतो, तेव्हा आपण नक्की कशाची चर्चा करत असतो? शिवाजी महाराजप्रमाणे देशात अनेक राजे होऊन गेले, मग शिवाजी महाराज आणि त्यांनी निर्माण केलेले मराठा साम्राज्य आपल्यासाठी चर्चेचा, कुतूहलाचा आणि अर्थात अधिमानाचा विषय का असतात? त्याच एक कारण अर्थातच आपण मराठे, म्हणजे मराठा जात नव्हे तर तत्कालीन अर्थानं महाराष्ट्रीय म्हणजे मराठे आणि भाषिक अर्थानं मराठी माणसं असल्यानं आपल्याला स्वराज्याचं कौतुक असणं साहजिक आहे. मात्र त्याहून एक मोठं आणि फार मूलगामी कारण आहे, आणि ते म्हणजे शिवाजी महाराजांची स्वराज्य नीती.

आता स्वराज्याची नीती नक्की काय, यावरही अनेक चर्चा आणि वाद घडलेले आहेत. एकीकडं स्वराज्य म्हणजे मुस्लिम 'आक्रमकां' विरोधी रणशिंग, तर दुसरीकडं स्वराज्य म्हणजे दिल्लीच्या, अर्थात केंद्रीकृत सत्तेविरोधात निघालेला दख्खनी बंडाचा हुंकार! दोन्हीकडचे चर्चा करणारे विद्वान, अभ्यासक आणि इतिहासकार, एका गोष्टीवर सहमत होतातच (आणि ते व्हावंच लागतं कारण ती गोष्ट शिवाजी महाराजांच्या नीतीचा इतका स्पष्ट पाया आहे) की शिवाजी राजांनी जे केलं, ते फक्त धार्मिक आणि राजकीय महत्त्वाकांक्षेसाठी नाही, तर इथल्या माणसांच्या स्वायत्त राजकारणाची, राज्याची पायाभरणी करण्यासाठी.

आधुनिकता आणि मध्ययुगीन धोरण, यांच्या बरोबर मधल्या **प्रथमेश पाटील** टप्प्यावर शिवाजी राजे उभे ठाकलेले दिसतात. मध्ययुग, ज्याबाबत बोलताना आपण सामंतशाही किंवा संसृजामशाही हे शब्द वापरतो, या काळात राज्य व्यवस्था ही एक उत्तरंड असे, ज्यामध्ये जमिनीच्या मालकीची भूमिका महत्त्वाची असे. म्हणजे ज्याच्याकडे जमीन, त्याच्याकडे काही अधिकार. जितकी जमीन बळकावता येईल, तितके अधिकार प्राप्त आणि त्या अधिकारातून शक्ती प्राप्त व्हायची. जगण्यासाठी लागणारं अन्न, वस्त्र आणि निवार, या सर्वच जमिनीशी थेट संबंध होता आणि त्यामुळं ज्याच्याकडे जमीन, त्याच्याकडे सत्ता, हा नियम होता.

त्यामुळं या व्यवस्थेनं संसृजाम, म्हणजे सरदारांची अधिकारक्षेत्रे निर्माण केली. जितकी जमीन नियंत्रित करण्याची जाची ताकद, त्या जमिनीवरच्या व्यवहारांचे अधिकार त्याच्याकडे. मग तो कर गोळा करे, चौथाई गोळा करे, जिव्हाया गोळा करे किंवा खंडणी. राज्याच्या उत्पादनातले सर्व घटक शेतीच्या अवतीभोवतीचे असल्यानं, शेतसारा आणि त्याचा व्यवहार, हे महसुलाचा पाया असत. हे संसृजामदार, त्यांच्यापेक्षा मोठ्या सरदारांमदल शरण असत, त्याला त्यांच्या कराला एक हिस्सा देत. तो संसृजामदार त्याच्याहून मोठ्या आणि तो मोठा संसृजामदार त्याच्याहून मोठ्या संसृजामदारांचे मंडलिक असत. अशी ती उत्तरंड होती.

शिवाजी महाराजांच्या स्वराज्याचा अंत!

छत्रपती शिवाजी महाराजांनी स्थापन केलेल्या स्वराज्याचा अखेर अंत झाला आहे. हे म्हणताना कोणालाही वेदनेशिवाय दुसरी कोणतीही भावना मनात असू शकत नाही. मात्र महाराष्ट्रातली सध्याची राजकीय परिस्थिती पाहता आणि देशाच्या समोर वाढून ठेवलेल्या भविष्याचा पोत पाहता एखाद्या प्रामाणिक भाष्यकाराला परिस्थितीबाबत काही सत्य गोष्टी स्वीकाराव्याच लागतील. आणि त्यातलीच एक गोष्ट म्हणजे, शिवाजी राजांनी महाराष्ट्राच्या भूमीत निर्माण केलेलं स्वराज्य तुर्तास तरी लयास गेलं आहे.

स्वराज्याचा पाया हा 'भोसले कुटुंबाची उत्तरी', असा नव्हता, तर त्यांनी 'मराठा तेलुका मेळवावा, महाराष्ट्र धर्म वाढवावा', हे तत्त्व वापरलं. त्यांच्या राज्याच्या कल्पनेला व्यापक विचारसरणी होती. याचा अर्थ त्यांच्या राज्याच्या कल्पनेला व्यापक विचारसरणी होती. त्यांनी ज्याप्रकारे करांची रचना शेतकऱ्यांना दिलासा देईल अशा स्वरूपात बदलली, त्यांनी ज्या प्रकारे शेतकऱ्यांच्या जमिनी आणि वैयक्तिक अधिकारांना जवळपास नागरी हक्क बहाल केले, ज्या प्रकारे सैन्यातली लुटीची खेरात बंद करत तनखा सुरू केली आणि सर्वात महत्त्वाचं म्हणजे ज्या प्रकारे त्यांनी जमीनदारांना वतन आणि इनम देण्याच्या प्रथेवर घाला घातला, त्यातून त्यांनी महाराष्ट्रासाठी संसृजामदारीवर एक जोरदार आघात करत आधुनिकता रुजण्यासाठीची जमीन तयार केली. शिवाजी महाराज यासाठी महान ठरतात, की त्यांचं राज्य हे सरदार आणि बलवान यांच्या मर्जीवर नाही, तर एका व्यापक स्वराज्य नीतीवर चालत होतं. वैयक्तिक लाभ नाही तर विचारधारा हा त्यांच्या राजकारणाचा पाया होता.

महाराष्ट्राची अनवती

इंग्रजीत एक वाक्य आहे. कठीण काळात महान लोक निर्माण होतात, ते महान लोक चांगला काळ घडवतात, चांगल्या काळात सुमार लोक निर्माण होतात आणि हे सुमार लोक वाईट काळ घडवून आणतात. महाराष्ट्रात हेच घडलं. शिवाजी राजांनी ज्या आधुनिकतेची पायाभरणी केली, त्या आधुनिकतेमुळे महाराष्ट्रात मानवी मूल्यं, नागरी मूल्यं लवकर रुजली. जमिनीच्या इनमदारीवर, देशमुखीवर आलेल्या नियंत्रणामुळे जमिनीचं वाटप कमी विषम पद्धतीनं झालं, ज्यामुळं श्रमंत-गरीब यांच्यातील फरक मर्यादित झाला.

महाराष्ट्राला देशाचं बौद्धिक नेतृत्व करता येईल, इतकी स्वातंत्र्याची आणि स्वाभिमानाची तत्वं मराठी जनांकडे होती आणि म्हणूनच बंगाल आणि पंजाब सोबत महाराष्ट्राला रेनेसांस स्टेट, म्हणजे आपल्या महान इतिहासाचं पुनरुज्जीवन झालेलं राज्य म्हटलं गेलं आणि त्यामुळंच इथं राजर्षी शाहू, महामा ज्योतिबा फुले, क्रांतीज्योती सावित्रीबाई फुले, बाबासाहेब आंबेडकर, गोपाळ गणेश आगरकर, बाळाशास्त्री जंभकर आणि असे असंख्य सामाजिक सुधारणाकार, विचारक आणि राजकीय धुरीण लाभले. महाराष्ट्रात पुढं जाऊन उद्योग वसले, व्यापार वाढला, शिक्षण वाढलं, सहकार आला, विकास झाला, समृद्धी आली, या सर्वांच्या पायाशी या महान परंपरेनं रुजवलेली आधुनिकता होती. मात्र याच समृद्धतेला विचारांची जोड देण्यात महाराष्ट्र कमी पडला. हळूहळू समृद्धता, आर्थिक विकास हे फक्त एक साधन नव्हे तर साध्य बनलं. इथलं राजकारण पैसा, संपत्ती आणि वैयक्तिक राजकीय महत्त्वाकांक्षा यांच्या दिशेनं जाऊ लागलं. व्यापक मराठी राजकारण हे संकुचित व्यक्तिकेंद्री राजकारणाकडं सरकू लागलं. सहकार आणि सार्वजनिक क्षेत्र आधी सडवलं गेलं आणि मग नष्ट केलं गेलं. खाजगी संपत्तीचं रूपांतर खाजगी सत्तेत आणि खाजगी सत्तेचं रूपांतर पुन्हा संसृजाम व्यवस्थेमध्ये झालं. सरदारऐवजी आमदार नाव असलेले संसृजामदार त्यांच्याहून मोठ्या एखाद्या सरदाराचे मंडलिक झाले. केंद्रीय शाह्यांसमोर झुकू लागले. उद्योजकांच्या संपत्तीसमोर झुकू लागले. जिथं संपत्ती आणि सुरक्षितता आहे, तिथं आपली निष्ठा विकू लागले. महाराष्ट्रात अशा तऱ्हेनं, मराठीकारणाचा अंत झाला आणि पुन्हा एकदा संसृजामशाही अवतरली.

आजच्या महाराष्ट्रातल्या नेत्यांचे प्राधान्यक्रम कोणते? त्यांच्यातल्या कोणाकडे महाराष्ट्राला देण्यासाठी काही तत्त्वविचार आहे? दृष्टी आहे? यांच्यातले बहुतांश नेते हे कारखानदार आहेत, उद्योजक आहेत, शिक्षणसम्राट आहेत, कंपन्यांवर संचालक आहेत, सहकारी बँकांचे संचालक आहेत, खेळांच्या नियंत्रक मंडळांवर आहेत, महामंडळांवर आहेत आणि त्या अर्थानं त्यांच्याकडे संपत्तीचा जमाव आहे. त्यांचे परिवार आणि त्यांचे पक्ष हे या संपत्तीच्या जीवावर ते चालवतात. त्यांनाही माहित आहे की आपण आजवर लावलेल्या सवयीमुळं कार्यकर्त्यांना पुरेसे अधिकार आणि पैसे पोहोचले नाहीत तर आपले कार्यकर्तेही आपल्याला सोडून जातील. उगाच नाही मुख्यमंत्री एकनाथ शिंदे त्यांच्या उद्धव ठाकरेंवरील अनेक तक्रारीपेकी एक सांगताना म्हणाले की आमचा कार्यकर्ता तुम्हात होता मात्र मुख्यमंत्रींनी (उद्धव ठाकरे) एक फोन करून त्याला सोडवलं नाही. म्हणजे यांचे कार्यकर्ते यांच्या फोनवर सोडून दिले जातात हे त्यांनी स्पष्टच मान्य केलं.

आपण ज्या पद्धतीनं आपली संपत्ती जमा केली, त्या पद्धती चूक होत्या, भ्रष्ट होत्या हे त्यांनाही मान्य आहे आणि त्यामुळंच त्यांना सध्या केंद्रीय तपास यंत्रणांची भीती वाटतय. ज्यांनी भ्रष्टाचार केला नसेल त्यांना केंद्रीय तपास यंत्रणांच्या आणि सत्तेतील पक्षाच्या इशान्यावर चालणाऱ्या माध्यमांच्या जाचाची भीती आहे. त्यांच्यातील एकाही सरदारकडे आपण ज्या महान व्यक्तींचा दिवस-रात्र नाव घेतो त्यांच्या प्रेरणेनं या संघर्षाला सामोरं जाण्याची वैचारिक किंवा नैतिक धमक नाही. आणि त्यामुळंच एखाद्या 'शाही'ने डोळे वटारले, किंवा प्रलोभन दिलं, की यांच्या निष्ठा त्यांच्या पायाशी ते अर्पण करतात.

आज या सरदारांना आणि त्यांच्या म्होरक्यांना कोणती अशी व्यापक दृष्टी उरली आहे? केंद्रानं राज्याचे कर थांबवले, राज्यातले उद्योग बाहेर नेले, राज्याला दुय्यम वागणूक घ्यायला सुरुवात केली, तेव्हा आज राज्याच्या विकासासाठी फुटीर झालेले कोणते सरदार पेठून उठले? दक्षिणेतल्या राज्यांमध्ये निवृत्त असलेली चेतना त्यांनी का दाखवली नाही? याचं कारण दख्खन पुन्हा एरकदा विचाहीन झालेलं आहे. दख्खनला पुन्हा एकदा खाजगी पँढारी आणि सरदार लाभले आहेत आणि हे सर्व मिळून महाराष्ट्र धर्म आजवर कुतडत होते, त्यांनी तो आता संपवला आहे आणि त्याहून दुःखद म्हणजे याचा विरोध करण्यासाठी एकही व्यापक विचार घेऊन उभी टाकणारी संघटना किंवा जनता नाही. यातून हेच म्हणता येईल की शिवाजी राजांनी आपल्याला दिलेल्या स्वप्नाचा करण अंत झालेला आहे आणि त्याला जितके हे सरदार जबाबदार आहेत, तितकेच ही संस्कृती त्यांच्या पक्षांमध्ये रुजू देणारे क्षत्रपही! ■ ■

